FEB 9 1953 216
New York Public Library 476 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LXVIII M. 6 N. ● 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. ● 1953 M. VASARIO (FEBRUARY) 6 D. ● KAINA 10c.

DABAR

Hitlerio šešėlis
Knyga apie Tito
Dėl karo Azijoje
Ką tai reiškia?

JUOZAS TYSLIAVA

Priešpaskutinę praeito mėnesio dieną sukako 20 metų, kai Adolfas Hitleris užėmė Vokietijos valdžią.

Tada, berods, mažai kas tikėjo, kad pasaulis galės išvengti karo.

"Šiandien Vokietija, rytoj — visas pasaulis!"—

Taip ir dar kitaip šūkavo, laimėjimu apsvaigę nacionalsocializmo banditai.

Bet veltui tada nacių fiūreris gyrėsi Trečiojo Reicho likimą išsprendęs tūkstančiui metų.

Faktinai paties Hitlerio likimas buvo išspręstas pačiose pirmosiose jo avantiūrose — Austrijoje, Čekoslovakijoje ir Klaipėdoje.

***

Bet vargiai, ar Hitlerio ir Mussolinio vardai šiandien būtų linksniuojami, jeigu ne anie kruvini 1917 metų įvykiai Rusijoje.

Be bolševikų revoliucijos, be proletariato diktatūros Rusijoje, nebūtų buvę fašizmo Italioje ir nacionalsocializmo Vokietijoje.

Ir antrasis pasaulinis karas vargiai, ar būtų taip greitai įsiliepsnojęs, jeigu ne ta "krauju sucementuota" Molotovo - Ribbentropo sutartis.

Net žydų neapykantos atžvilgiu Sovietų Rusija dabar neatsilieka nuo Ašies valstybių.

***

Vladimiro Dedijero parašytoje ir šiomis dienomis New Yorke išleistoje knygoje, vardu Tito, randama eilė įdomių faktų.

Pavyzdžiui, — 1945 metais Stalinas patarė Kinijos komunistų vadams susitaikyti su Čiang Kai šeku...

1948 metais Molotovas ragino jugoslavus užimti Albaniją...

Kai dėl Kominformo, tai jis buvo įsteigtas Belgrade, svarbiausia, todėl, kad jau 1943 metais Stalinas pradėjo abejoti Jugoslavijos komunistais...

Kaip ten bebūtų, bet faktas lieka faktu, kad Sovietų Rusijos imperializmui priešinasi net komunistai.

***

Savo laiku, prieš rinkimus, senatorius Taftas pareiškė, kad "Korėjos karas nereikalingas".

Faktinai visi karai nereikalingi. Ir Eisenhoweris, grįžęs iš Europos, antrąjį pasaulinį karą pavadino "purvinu".

Bet tie "nereikalingi" ir "purvini" karai, deja, dažnai būna neišvengiami.

Nesistebėsime, jeigu dabartinis karas Azijoje (Korėjoje ir Indokinijoje) išsiplės ir tuo būdu palies Formozą.

Amerikos karo laivynui Pacifike pakeitus taktiką, neišvengiamai užvirs kova tarp Moa Tse Tungo ir Čiang Kai Šeko.

***

Balfo centras sako, kad "Europoje išblaškytų ir šalpos reikalingų lietuvių dar yra apie 10,000".

Tai, palyginti, didelis skaičius žmonių, kurie ten vargsta jau keletas metų ir kuriems, deja, Balfo šalpos neužtenka.

Bet štai Bostone įvyksta seimas ir, likimo ironijai, niekas iš jo dalyvių nepastebi, kad pavyzdžiui, 1951 metais tas pats Balfo centras "karo aukoms Korėjoje" pasiuntė 10,000 dolerių...

Ką tai reiškia? Nejaugi tais metais Balfo iždas buvo su kaupu, o Europos lietuviai — sotūs ir laimingi?

Gal Balfo iždininkas A. S. Trečiokas, kurio pranešime tai pažymėta, malonėtų paaiškinti.

EISENHOWERIS PASMERKĖ SLAPTUS SUSITARIMUS SU SOVIETŲ RUSIJA

Atšaukiama Formozos blokada — Amerika turi susirūpinti savo miestų saugumu — Europai padės susivienyti

Prezidentas Eisenhoweris savo kalboje kongrese pareiškė, kad yra būtina panaikinti visus su Sovietų Rusija pasirašytus slaptus susitarimus, kurie padėjo sovietams pavergti kitas tautas.

Nors Eisenhoweris ir nepaminėjo kas tuos susitarimus ir kur pasirašė, bet visiems buvo aišku, kad kalbama apie Roosevelto padarytus slaptus susitarimus su Stalinu Teherane ir Jaltoje, apie kuriuos kongresas nebuvęs painformuotas ir tik prieš keletą metų apie tų sutarčių būvimą sužinota.

Šį prezidento pareiškimą kongresas sutiko triukšmingu plojimu.

Toliau prezidentas paaiškino savo nutarimą atšaukti Formozos blokadą, kuri faktinai dengė komunistinę Kiniją. Šitas atsišaukimas nereiškia karo pradėjimą prieš Kiniją.

— Nėra jokios prasmės ir logikos, kad Amerikos laivynas toliau saugotų Kinijos pakrantes, tokiu būdu leisdamas kinams, būnant tikriems dėl savo saugumo, užmušinėti amerikiečių kareivius Korėjoje. Aš daviau instrukcijas septintam laivynui nebūti priedanga komunistinės Kinijos. Šis įsakymas neturi jokių agresinių tikslų iš mūsų pusės. Mes nesame priversti ginti tautą, kuri prieš mus kariauja Korėjoje.

Paliesdamas civilinę apsaugą, Eisenhoweris patvirtino tą faktą, kad Sovietų Rusija turi atominę bombą ir Amerikai reikia rimtai susirūpinti savo miestų saugumu.

Dėl paramos sąjungininkams, prezidentas, pareiškė, kad Amerika ir toliau rems tas tautas, kurios pasiryžusios kovoti ir nešti savo priklausomą naštą. Vakarų Europa turi pasistengti greičiau susivienyti ir muitų sienos viduj Europos turi būti pašalintos.

Paliesdamas vidaus politikos klausimus, prezidentas pastebėjo, kad tie, kurie manė, jog naujoji vyriausybė tuoj nubrauks mokesčius, nusivilo. Reikia pirma surasti būda, kaip sumažinti išlaidas ir tik po to bus galima svarstyti mokesčių sumažinimą. Pirm mažinant kainas, reikia subalansuoti biudžetą. Jis siūlė palikti nuomų kontrolę ten kur yra butų trukumas, palaikyti žemės ūkio produktų kainas pagal dabar veikiantį įstatymą, pataisyti Tafto-Hartley įstatymą, pataisyti neseniai įsigaliojusį imigracijos įstatymą, nes kai kurie jo nuostatai nedaro garbės Amerikai, suteikti Havajams valstybės teises, imtis priemonių, kad būtų užtikrintas lojalumas ir piliečių teisių srityje prižiūrėti, kad visi piliečiai turėtų vienodas teises, nežiūrint kokios būtų rasės ar spalvos.

Šį prezidento kalba visų buvo laukiama. Europos spauda plačiai ją komentuoja, daugiautai skirdama vietos dėl prezidento nutarimo atšaukti Formozos blokadą.

NAUJI PERSEKIOJIMAI LIETUVOJE

Sovietų laikraštis Pravda paskelbė, kad atidengti nauji išdavikai "žydai - nacionalistai" ir kreipėsi su atsišaukimu budėti prieš "imperialistų šnipus ir sabotuotojus"

Tarp tų kaltinimų randame keturis skirtingus sąmokslus.

UKRAINOJE. Penki ukainiečių ministrai apkaltinti nusižengimu partijos principams, kiek tai liečia tarnautojų parinkimą. Šitas nusižengimas, būk leidęs gaujai vagių pasisavinti kolektyvų ir kooperatyvų turtus.

LIETUVOJE. Grupė "kosmopolitų be tėvynės ir žydų nacionalistų buržujų" atidengta Lietuvoje. Šita grupė būk buvo "parsidavusi amerikiečių imperialistams" ir vertėsi "šnipinėjimu ir sabotažu".

MASKVOJE. Buvęs pramonės viceministras Petrov apkaltintas nedovanotinu apsileidimu prapuldęs svarbius dokumentus.

LENINGRADE. Krilovo institute atidengtas "didelis nusižengimas" valstybės saugumui. Tūlas Orlovas, paslėpęs svarbų dokumentą, kurį ruošėsi perduoti svetimai valstybei.

Visas Pravdos straipsnis nukreiptas prieš šnipus.

GEN. GRUENTHERIS PAKEIS RIDGWAY?

Paryžiuje tvirtinama, kad nežiūrint visų paneigimų, gen. Ridgway artimoj ateity pasitraukiąs iš NATO viršininko pareigų ir į šį postą būsiąs paskirtas gen. Gruenther, kurio kandidatūrą remia maršalas Montgomery ir Juin.

Gen. Ridgway NATO viršininku buvo praėjusiais metais paskirtas Trumano ir dabar Eisenhowerio paskirtas toliau toms pareigoms. Bet pats gen. Ridgway nebenori pasilikti, nes tai daugiau politiškas postas, gi jis, būdamas aktyvus kariškis, mėgstąs vaikščioti su granatom už diržo, prašo panaudoti jį kitoj vietoj.

Tuo tarpu, kai kitų miestų lietuviai tik svajoja apie lituanistikos mokyklas, tai Brooklyne, Apreiškimo parapijos klebonui kun. N. Pakalniui globojant, Maironio šeštadieninė Lituanistikos Mokykla jau seniai veikia. Čia matome tos mokyklos mokytojus ir jų mokinius, šiomis dienomis sekmingai baigusius lituanistikos kursą. Iš kairės sėdi: J. Gerdvilienė, K. Šventoraitienė, A. Samušis (vedėjas), P. Naujokaitis, kun. J. Pakalniškis, J. Bendorius (mokytojai). Antroje eilėje: V. Gintautaitė, J. Banaitytė, J. Bendoriūtė, O. Aliūytė, A. Bendoriūtė, (mokiniai), A.Dimas (mokytojas). Trečioje eilėje: S. Remėza, A. Spirauskas, R. Penikas, S. Novickis, G. Botyrius, K. Krinickas (mokiniai). Foto V. Maželis

EUROPOJE POTVYNIUOSE ŽUVO 1,500 ŽMONIŲ

Anglija, Olandija ir Belgija apverkia žuvusius — Olandai nematė tokio potvinio 500 metų — Šimtai kaimų ir miestelių apsemti

Siautusi Atlante ir Šiaurės jūroje audra sukėlė didelį potvinį ir pridarė didelių nuostolius Anglijoje, Olandijoje ir Belgijoje.

Tvirtinama, kad po karo dar joks potvynis Europoje nepridarė tiek nuostolių ir aukų, kiek šį kartą šiose trijose valstybėse, kur apverkiama 1,500 žuvusių žmonių.

Jei Anglijoje apsemta 250,000 akrų žemės, tai Olandijoj šeštadalis visos teritorijos yra po vandeniu. Vanduo sulaužęs užtvankas, užliejo didelius žemės plotus, kuriuos olandai buvo atkariavę iš jūros. Tokio potvinio olandai nematė 500 metų.

Nors audra kiek aprimo, bet pavojus dar nepraėjo. Paskutinėmis žiniomis Olandijoj žuvo apie tūkstantis žmonių, nes apie dešimties tūkstančių žmonių likimą nieko nežinoma.

Olandijoje potvynis sunaikino šimtus kaimų ir miestelių. Kai kurios vietovės visiškai izoliuotos nuo pasaulio ir imtasi skubių priemonių pagelbti nelaimės ištiktiems.

Sumobilizuoti šimtai tūkstančių civilių ir kareivių. Švedų Raudonasis Kryžius jau paskelbė rinkliavą šelpimui nelaimingųjų.

Anglijoje nuo potvynio žuvo virš 500 asmenų.

Karalienė Elžbieta II aplankė nukentėjusius. Visos mokyklos, bibliotekos ir kiti valstybiniai pastatai užleisti nukentėjusiems nuo potvynio. Churchillis parlamente pareiškė, kad šis potvynis yra didžiausioji Anglijos nelaimė ir pažadėjo imtis visų priemonių pagelbėti nelaimės ištikusiems

Kiek mažesnis aukų skaičius yra Belgijoje.

Baisūs potvyniai siaučia Europoje. Tuo tarpu Paryžiaus dailininkas, stebėdamas patvinusią Seną piešia paveikslą

Dar keturi latviai atbėgo į Švediją

Sausio 21 d. Gotlando salą pasiekė latvių žvejų laivas, kurio kapitonas sau ir kitiems trims latviams (jų tarpe vienai moteriai) paprašė leidimą pasilikti Švedijoje. Laivo kajutėje užrakinti keturi rusai žvejai pasisakė nori grįžti atgal į Latviją.

Šioje kelionėje buvo dar vienas keleivis, tai laivo vado brolio duktė trijų metų amžiaus, kuri paslėpta mašinų skyriuje užtroško.

Naujieji bėgliai aiškina, kad pabėgimą suplanavo išgirdę per Amerikos Balsą apie pirmųjų latvių žvejų grupės pabėgimą, o šie sugalvoję bėgti, kada sužinojo, kad lietuviams žvejams pasisekė pasiekti Švediją.

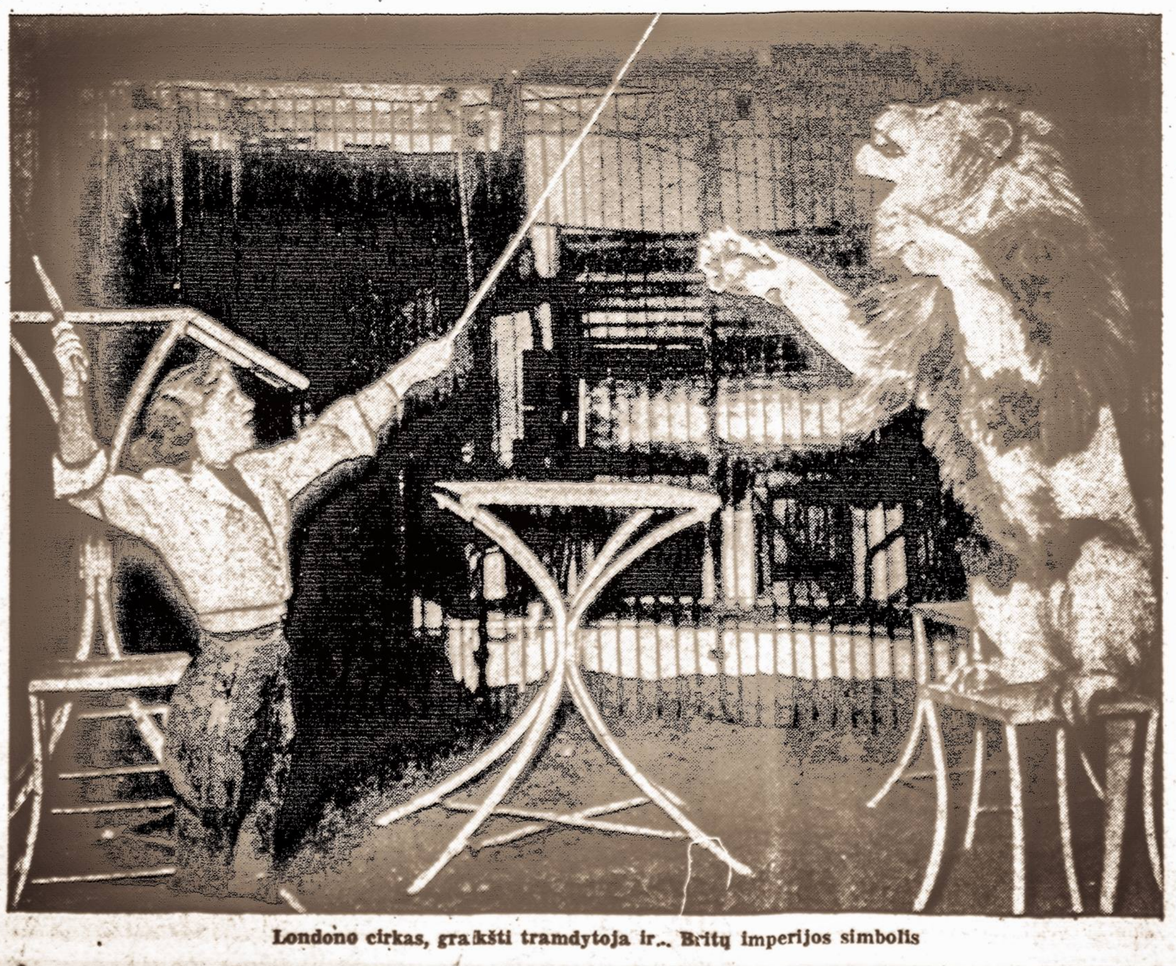

Londono cirkas, grakšti tramdytoja ir... Britų imperijos simbolis

APLINK PASAULĮ

● Gen. James Doolittle žurnale Planes rašo, jog Amerikoje numatoma statyti lėktuvus, kurių greitis būsiąs 32,000 km. į valandą, tai yra 15 kartų greičiau negu žemė sukasi.

● Buvęs nacių karininkas Otto Skorzeny, pasižymėjęs karo metu Mussolini pagrobimu iš po sargybos akių, šiuo metu eina aukštas pareigas Egipto slaptoje policijoje.

● Tarp Indokinijos sukilėlių vado Ho Chi Minh, komunistinės Kinijos ir Sovietų Rusijos yra pasirašyta sutartis, pagal kurią, jei tik komunistai Indokinijoje susilauks pralaimėjimų, įsikiš kinai komunistai.

● Jugoslavijoje įsteigta tautinė bažnyčia. Prie jos esą prisijungę pusė Jugoslavijos dvasiškių. Neseniai paleisti iš kalėjimo 47 kunigai irgi prisijungė prie šios naujos bažnyčios, kuri artimai bendradarbiauja su maršalu Titu.

● Brazilijos vyriausybė atleido iš pareigų uostų ir pakrančių direktorių adirolą Carlos Penna Roto, kuris pasižymėjo dideliu aktyvumu kovoje prieš komunizmą.

● Kola pusiausaly, per 30 km. nuo Norvegijos sienos, sovietai įrengė 50 aviacijos bazių, kuriose gali tilpti 1500 lėktuvų. Šiuo metu ten yra 900 sovietų lėktuvų.

● Washingtone įsteigtas šaltojo karo psichologinis strategijos biuras, kurio viršininku paskirtas buvęs Laisvosios Europos radijo direktorius William H. Jackson.

● Pagal anglų raportą, kas mėnesį anglų valdomoj Afrikoj pagrobiami 5000 negrų, kurie parduodami į Arabiją.

● Čekoslovakijos vyriausybė išleido "juodąją knygą" kurioj įrodinėjama, kad Masarikas ir Benešas buvo imperialistų agentai ir darbininkų priešai.

● Anglų komunistų organas Daily Worker skundžiasi, kad komunistų partija Anglijoje silpnėja. Narių skaičius mažėja ir "kovos fondai", iš kurių leidžiamas laikraštis, nebesurenka reikiamų lėšų. Praėjusį mėnesį tesurinkta tik 979 svarai (apie 3000 dol.), kada anksčiau buvo surenkama kas mėnesį po 3,500 svarų.

● Graikijos vyriausybės pirmininkas maršalas Papagos pasiūlė Nobelio premijų komitetui, kad sekančiais metais Nobelio premija už taiką būtų suteikta buvusiam prezidentui Trumanui, kuris su Maršallo planu išgelbėjęs Europą nuo bado ir komunizmo.

Čiurlionio ansamblio šokėjos

RUOŠIASI VASARIO 16 MINĖJIMUI

HATFORD, CONN. — Vasario 15 d. Hartforde įvyks nepaprasta šventė, nepriklausomybės dienos minėjimas. Tai bus istorinis įvykis — sako mūsų žmonės. Tikrai dar niekad praeityje ir gal niekad ateityje nebus tokio minėjimo ir tokios programos kai per šį nepriklausomybės dienos šventės minėjimą.

Ši nepaprasta šventė kainuos rengėjams $3,500! O gal daugiau. Visgi rengėjai, o taipgi visi lietuviai tikisi, kad ji pasiseks. Dabar, kaip inž. J. Guntulis praneša, jau bilietų išduota virš 2,000. Bilietų pareikalavimai didėja. Skelbimų vietos biznieriai davė programos knygoje už $500, susidomėjimas švente tarp lietuvių ir kitataučių didelis. Esame tikri, kad garsioji, gražiausioji Bushnell Memorial auditorija sekmadienį, 15 d. vasario 3 v. bus pilna žmonių.

Visi meno mėgėjai sugužės į Bushnell Memorial Čiurlioniečių gražųjį koncertą. Čiurlioniečių atvykimas į Hartfordą atkreipė dėmesį visų lietuvių ir kitataučių. Spėjama, kad iš Mass. valstybės irgi bus daug lietuvių, o gal ir iš New Yorko. Kalbės prel. Balkūnas, gubernatorius ir kongresmonas.

Žodžiu, pasiruošimas šventei didelis. Malonu prisiminti tą faktą, kad visų grupių, partiniai ir nepartiniai, užsidegę lietuviškos bendruomenės idėjos dvasia rūpinasi bendrai sėkmingu šios šventės pravedimu. Tai gražus lietuvių vienybės veiklos ženklas. **VMK**

BAŽNYTINIS KONCERTAS ELIZABETHPORTE

Kompozitoriaus J. Žilevičiaus iniciatyva, talkinant kleb. J. Simonaičiui ir kun. J. Starkui, šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje Elizabethport, N. J. sekmadienį vasario 1 d. surengtas įdomus bažnytinis muzikos koncertas. Žmonių dalyvavo 500.

Giesmių šventėj dalyvavo: šeši New Jersey chorai ir solistai.

Petras Gvalda grojo smuiku, komp. J. Žilevičius vargonais, Metropolitan Operos artistas Algirdas Brazis ir chorai giedojo pasaulinių ir lietuvių kompozitorių: Č. Sasnausko, St Šimkaus, J. Gaubos, kun. B. Andriuškos, kun. J. Čižausko, prof. kun. T. Bražio, Seirijų Juozo, prof. Al. Kačanausko, J. Gruodžio, A. Mikulskio, J. Stroliós ir J. Naujalio kūrinius.

Šv. Petro ir Povilo par. chorui iš Elizabthport, N. J. vadovavo komp. J. Žilevičius, Šv. Mykolo par. iš Bayone, N. J. vad. A. Jakupčionis, (Su šiuo choru Adelė Mačiulaitienė giedojo solo), Sopulingos Dievo Motinos par. iš Harrison—Kearny, N. J., vadovavo Al. Kačanauskas. Jis vad. ir Jungtiniam choru. Šv. Trejybės par. chorui iš Newark, N. J., vadovavo M. Bernotas. J. Stuko radijo Rūtos chorui iš Newark, N. J. vadovavo Al. Kačanauskas. Jungtiniame chore dalyvavo ir Šv. Kazimiero par. iš Paterson, N. J. choras, vedamas V. Yusto.

Koncertui bažnyčioje pasibaigus, parapijos salėje buvo šokiai.

Komp. J. Žilevičius svečius savo bute pavaišino ir pasidžiaugėsi, kad svečių buvo ne vien iš New Jersey, bet ir New Yorko. Beje, giesmės įrekorduotos Voice of America programai Lietuvai.

J. Valaitis.

Ruošiasi Lietuvos laisvės šventei

SCRANTON, PA. — Taurų Klubas vasario 15 d. rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kuris prasidės Šv. Juozapo bažnyčioje pamaldomis 10:30 v. Pamokslą pasakys kun. Br. Zdanavičius. Po pietų 2:30 val. North Scranton Jr. High School auditorijoje bus iškilmingas posėdis, kuriame kalbas pasakys Scrantono mėras James Hanlon, teisėjas Otto P. Robinson ir prof. Juozas Brazaitis, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas.

Šventės rengimo pirmininkas yra Petras Kantavičius. Dienos posėdžio programos vedėjas bus naujasis Taurų pirmininkas Pranas Katilius. Rezolucijas paruoš ir paskaitys Juozas Muskett.

Lietuvių dienos rengimo komitetan įeina šie asmens: Jonas Stirna, Petras Putirskas Antanas Kelly, dr. William Christian, dr. Anthony Zale, Leo Martinkus, Walter Meškūnas, Walter Pėstininkas ir Stanley Žemaitis.

5:30 val. Šv. Juozapo svetainėje bus vakarienė. Jos rengimo pirmininkas yra Juozas Kveragas, programos vedėjas Juozas Noreika, komiteto nariai yra Frank Cooper, George Gulbin, John Luke, Adam Martin, Anthony Matulis, Bill Nedalis, William Miller, Edward Tamošaitis, John Vaitkus ir John Zale.

Per programą ir vakarienės metu bus graži menimė programa, kurią parengs Šv. Kazimiero seserys, žinomi lietuviško meno kėlėjai Petras Putirskas, Alfonsas Bulavičius ir kun. B. Zdanavičius ir kiti.

ANTRAS KUPREVIČIAUS KONCERTAS CHICAGOJE

Jau praėjo mėnuo, kai Chicagos lietuviai skaitlingai buvo susitikę Orchestra Hall rūmuose — Margučio suruoštoje muzikos šventėje.

Anoji muzikos iškila tiek savo turiniu, tiek ir išorine apraiška buvo savos rūšies retas lietuvių kultūrinių jėgų pasirodymas Chicagoj. Margučio pastangos ir rūpesčiai, tokią šventę ruošiant, buvo Chicagos lietuvių įvertinti tikrai gausiu atsilankymu ir pritarimu. Juk gi esmėje, bet koks platesnis lietuvių išėjimas viešumon yra garbės klausimas ne kokios vienos organizacijos, o visų lietuvių.

Telkdamas kuo geriausias meno jėgas gruodžio 28 dieną praėjusiai muzikos šventei, Margutis išdrįso atsikviesti iš Argentinos jauną, bet jau garsų lietuvį pianistą Andrių Kuprevičių. Atsikvietė jį tam, kad šis talentingas muzikos atstovas galėtų čia paskleisti savo talento pergalę ir kartu sukeltų mums visiems tikrą ir sveiką pasididžiavimo jausmą. Jo talento didingas pasirodymas Orchestra Hall rūmuose jau spėjo atidaryti jam kelią į amerikiečių muzikos pasaulį. Štai kovo mėnesį pianistas Andrius Kuprevičius įkviečiamas jau New Yorkan... Pradžia — gera,

Lieka tik gėrėtis, kad šis tikrai žavus pianistas čia Amerikoj surado pripažinimą ir galimybę į tolimą muzikinės kultūros augštumą.

Žinodamas, kad tik trys tūkstančiai Chicagos lietuvių tegalėjo matyti pianisto Andriaus Kuprevičiaus meną ir talentą ir kad daugelis dar norėtų jo muzika pasigėrėti Margutis pasiryžo suorganizuoti dar vieną ir tik vieno Kuprevičiaus koncertą.

Jis įvyks **vasario 22 dieną**— sekmadienį, Maria High School auditorijoj, kuri savo puošnumu gali kiekvieną iš mūsų nustebinti. Maria High School auditorija tegali sutalpinti tik apie 1400 žiūrovų.

Be abejo, svečią pianistą Andrių Kuprevičių norės vasario 22 dieną pamatyti ir išgirsti daug didesnis lietuvių skaičius. **S. V.**

KURIASI LIET. BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

LINDEN, N. J. — Vietos lietuviškos organizacijos vasario 15-tą dieną minės vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Minėjime be gerų kalbėtojų kalbų ir įdomios programos bus ir iškilmingas Lietuvių Bendruomenės Lindeno apylinkės įsteigimas.

Į minėjimą ir Lietuvių Bendruomenės iškilmingas įkurtuves visa lietuviškoji visuomenė kviečiama kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Jokių įžangos mokesčių, nei bilietų nebus.

ŠALPOS DARBAS

Lindeno BALF skyrius per įvykusį vajų surinko 143 dolerius ir 25 centus.

Praeitais metais surinko ir centran prisiuntė 1385 sv. rūbų. Daugiusia aukojo: Varneckų, Petuchovų, Atučių, J. Plungių, Baublių, Lygnugarių, Sabaliauskų, Šabaliuskų, Statkevičių, Juozų Strazdų šeimos ir Čiuprevičiūtė. Didelė daugybe aukojo mažesniais kiekiais. Rūbus ir avalynę ir dabar visą laiką renka Juozas Prapuolenis, 1103 Monmouth Ave., Linden, N. J. Telefonas LInden 3-1186.

Lindeno A. L. R. K. Moterų kuopa dirba tyliai, bet gražiai ir sėkmingai. Jos BALF naudai suruošė kortų vakarą ir gautą pelną perdavė BALF skyriui. Skyrius papildė ir sudaręs 30 dolerių pasiuntė per centrą Vo kietijon Memingeno mokyklėlės vaikučiams.

KULTŪRINĖ VEIKLA

Vaidintojų trupė porą kartų suvaidino komediją Teta iš Amerikos" dar ruošiasi porai gastrolių ir paskui imsis naujo veikalo repetuoti.

Šeštadieninė mokyklėlė tyliai dirba jau antruosius metus. Mokyklėlę lankantys mokiniai yra padarę labai gražią pažangą ir iš jų tenka laukti gražaus lietuviško prieauglio kultūriniam veikimui. Yra ir tokių — kurie tik vieną kartą mėnesyje atsilanko pamokose. Apie jų pažangą netenka nei kalbėti.

Bet yra ir tokių tėvų, kurie vaikų lietuviškai neleidžia mokytis, nes girdi, tai pakenks jų vaikų angliškam kalbos akcentui. Yra ir nelietuviškų tėvų, kurie tokio pavojaus visiškai nejaučia ir lietuviškai mokytis vaikams nedraudžia. Iš faktų, kad kai kurios New Jersey vidurinės mokyklos (high schools) ieško lietuvių kalbos mokytojų ir įsiveda lietuvių kalbą dėstomuoju dalyku, tenka padaryti išvadą, jog amerikiečiai uolų lietuvių anglėjimą jau pastebėjo ir gal paruoš neblogų vertėjų tiems suanglėjusiems lietuviams susikalbėti su savo tautiečiais tėvynėje — kai "rojaus" dienos ten bus pasibaigusios.

J. Prapuolenis

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REUMATIŠKUS, RANKŲ IR KOJŲ GĖLIMĄ BEI TIRPIMĄ. NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, grąžinkite mums likusią. Bet mes žinome: tūkstančiams padėjo, padės ir jums. Užtikriname pasekmes!

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

ŠALTĄ ŽIEMOS VAKARĄ SKAITYKITE KNYGAS, KURIOS PILNOS UGNIES

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Čia labai stipriai pavaizduotas gyvenimas nuogas iš nuogiausių. Iliustruota, 316 psl., kaina $3.00.

ŠIRDIES RŪMAI. Čia aprašyta: kaip tėvą nusineša alkoholis, motiną — meilė, o dukterį — širdis. Iliustruota, 450 psl., kaina $4.00.

ŠLIUPTARNIAI. Čia parodyta lietuvių angliakasių gyvenimas ir tos baisios kovos, kurios ėjo tarp bedievių ir "kryžiokų" — šliuptarnių ir katalikų. 652 psl., drobės viršeliai, Šliupo, Šerno ir Dembskio atvaizdai, kaina $3.00.

VISOS 3 KNYGOS SYKIU TIK UŽ $6.00! Bet taip baisai žema kaina negali tęstis ilgai. Tai nelaukit rytojaus, bet tuo dėkite $6.00 į voką ir siųskit: DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Persiuntimo kaštus apmokame.

Jau iš jo iš spaudos. Gaunama leidykloje ir pas spaudos platintijus.

STEPAS ZOBARSKAS

AUŠRELĖ

ELEMENTORIUS

PATRIA

Post Office Box 1291
STAMFORD, CONN.
Kaina $2.25

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET
KAZYS VALAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI
808 North 2nd St., Philadelphia, Pa.
MArket 7-1685

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ, Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel. LOcust 2-9229

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS, Sav.
Pirmos rūšies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

BACH'S CAFE
Alus, vynas, likeris.
Visada draugiška nuotaika.
6029 TORRESDALE AVE.,
Philadelphia 24, Pa.
JE 5-9643

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

IVY LEAF GRILL
Antonia Smith, Sav.
42 SCHUYLER STREET
AMSTERDAM, N. Y.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. *Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!*

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

Laiškai

Gerbiamas Redaktoriau,

Tamstos redaguojamame lai kraštyje buvo įdėtas kan. J. B. Končiaus pareiškimas, kuris taip pat buvo išsiuntinėtas betarpiai Lietuvių Bendruomenės apylinkėms ir seniūnijoms Vokietijoje. Šiuo pareiškimu sąmoningai klaidinama lietuviškoji visuomenė, nes:

1. Kan. J. B. Končiaus minimas atsakymas PLB Vokietiją-Krašto Valdybai čia gautas 1952 m. gruodžio mėn. 22 d., t. y., po mūsų pareiškimo. Dėl tos priežasties kan. J. B. Končius nenurodo savo straipsnyje BALFo atsakymo datos.

2. Kan. J. B. Končius, o taip pat ir BALFo Valdyba, gerai žino, kad PLB Vokietijos Krašto Valdyba niekuomet BALFo gėrybių nedalino, jų dalinti nesiveržė ir nesiverš. Jai tik rūpi, kad BALFo šalpa kuo geriausiai patarnautų lietuviams tremtiniams Vokietijoje. Kan. J. B. Končiaus tvirtinimas, kad jo žodžiais: "...Sutinku, kad Krašto Valdytojams, naujiems potvarkiams įsigaliojus, (šalpos) efektingumas sumažėjo" ir "...kur Krašto Valdytojai jas (gėrybes) buvo paglemžę ir sauvaliavo" yra šmeižtas. Kan. J. B. Končius gerai žino, kad iki šiol jis negalėjo nurodyti mums nei vieno fakto tiems, ir visiems kitiems, savo teigimams paremti. Taip pat jis žino, kad, BALFo įgaliotiniui Vokietijoje prašant, kan. J. B. Končiaus asmeniškai paskirta BALFo revizijos komisija, jam pačiam prie jos dalyvaujant, konstatavo, kad (žiūr. revizijos komisijos protokolą)) "visi BALFo pinigai, maistas ir drabužiai bei kitos gėrybės išleisti pagal jų paskirtį — BALFo Centro nurodytiems reikalams arba BALF įgaliotinio Vokietijoje nuožiūra pagal reikalingumą BALFo interesų ribose" ir kad Bendruomenės Valdyba nesinaudojo BALFo ištekliais savo organizacijos reikalams. Revizijos komisija, prieš pradedant darbą, buvo prašyta į pastarąją aplinkybę atkreipti ypatingą dėmesį.

3. Kan. J. B. Končius rašo: "Iš surinktųjų mokesčių išlaiko didelius biurus, daug tarnautojų, šaukia daug mitingų, konferencijų, suvažiavimų. Turi knygoms leisti prekybą, informacijų biurą, krautuvę ir t. t." Minimų mokesčių Vokietijoje surenkama ca 800, — markių arba 200 dol. mėnesiui. Jei su tuo galima atlikti visą tą darbą, tai kan. J. B. Končiui tai gali būti tik pavyzdžiu, kaip taupiai ir tikslingai naudotinos visuomenės lėšos. Tik "krautuvės" nei Valdyba, nei jos nariai neturi, čia kan. J. B. Končius persistengė.

4. Vokietijoje lietuvių bendruomenėje jokių "Valdytojų" nėra, yra tik Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdyba. Ta sąvoka yra jau aiški kiekvienam lietuviui, bet, atrodo, svetima profesoriui dr. kan. J. B. Končiui. Mums gi svetimas kan. Končiaus pavartotas žodis "niekšas", nes jo nei mūsų pareiškime, nei su sirašinėjime nerasite.

Mes labai apgailestaujame, kad BALFo pirmininkas savo polemikoje vartoja tokius demagoginius argumentus ir tokiomis aplinkybėmis ateityje į panašius pasireiškimus nereaguosime. Mūsų nusistatymas dėl BALFo ir Lietuvių Bendruomenės santykių esmės yra aiškiai išdėstytas mūsų ankstesniame pareiškime. Mes neklausiame BALFą ir jam nepriekaištaujame dėl jo gėrybių rinkimo ir dalinimo priemonių, dėl jo išlaikomų biurų, tarnautojų, šaukiamų koferencijų ir kit. Mes keliame tik tuos klausimus kurių išsiaiškinimas yra reikalingas Lietuvių Bendruomenės labui, ir tų klausimų ribose kiekvienas BALFo Centro Valdybos pasisakymas bus visuomet laukiamas ir svei kintinas.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba

KAIP PONAS ŽVIRBLIS PAVIRTO MR. SPARROW

Lietuvoje turėjau gerą draugą Žvirbliauską. Kada buvo prasidėjusi pavardžių atlietuvinimo gadynė, kartą, gurkšnodami alutį viename Kauno bare, sakau savo draugui:

— Kagi, prietelį Petrai, neatsilikme nuo naujų srovių. Lietuvinkime savo pavardes.

Petras padėjo alaus stiklą ant stalo, baltomis akimis pažiūrėjo į mane ir murmtelėjo:

— Kągi, nori, kad aš žvirbliu pasidaryčiau. Žadu vesti. Taigi žmona būtų Žvirblienė, o vaikai žvirbliukai. Ne, nekeisiu! Jokiu būdu nekeisiu! Ir mano tėvai, ir senučiai ir senučių senučiai buvo Žvirbliauskai. Kaip aš galiu išsikirti iš jų. Jų kaulai apvirstų grabuose, sužinoję, kad aš paniekinau seną giminės pavardę.

Nieko nepadėjo, nors jam pateikiau ir daugybę pakaitalų, sakysime: Žvirblėnas, Žvirbliūnas ir dar kitaip. Vis jam atrodė, kad tas pats žvirblis ir senučių kaulai grabuose būtinai apsivers. Taip ir pasiliko Žvirbliausku.

Tą patį Žvirbliauską neseniai susitikau Brooklyno vienoje gatvėje. Ėjo užsimąstęs, galvą nuleidęs.

— Kas tau, Petrai, gal namus ar automobilį pirkai, kad taip užsimąstęs? — prakalbinau.

— Kur tau! Turiu nemalonumų su savo pavarde. Nei dirbtuvėje, nei kitur amerikiečiai neištaria. Nutariau būtinai keisti. Tik nebeišgalvoju, ar pasivadinti tiesiog Sparrow, t. y. iš lietuviško išversti į anglišką, ar dar kokį priedą pridėti, kad taip visai nebūtų panašu į žvirblį.

Vėl prakaitavau ir aiškinau, kad nebūtina anglinti. Galima ir lietuvišką pavardę pasirinkti trumpą ir lengvą ištarti svetimtaučiams. Bet nieko nepadėjo. Petras laikosi savo. Tėvų ir senučių kapai paliko toli už vandens ir jų kaulai grabuose, tur būt neapsivers, nes negirdės kaip jų vaikaitis iš Žvirbliausko pavirto į Sparrow. O ir išgirdę nesuprastų, kad tai jų vaikaitis naują iškabą užsidėjo.

Kalėdoms gavau sveikinimo atvirukų. Vartau juos ir ties dviem atvirukais akys sustoja. Viename parašas lyg pasagomis, parašytas: "Peter Sparrow". O kitas "Antanas Žąsinas".

Dėl antros pavardės neteko ilgai galvos laužyti. Tuoj pažinau. Tai Amerikoje gimęs ir augęs, Lietuvos nematęs, padorus lietuvis jaunuolis. Kartą jis man yra išsitaręs, kad jo lietuviška pavardė jam nekliudo nei darbe nei draugystėje su svetimtaučiais. Savo tėvų pavardės nenori keisti ir ją myli.

Tik ilgai galvą sukau, kol iš rašysenos pažinau, kad Peter Sparrow nėra joks anglas ar airis, bet mielas mano prietelis Petras Žvirbliauskas iš Kauno, su kuriuo Mažeikių bare nemaža esame išgėrę alaus stiklų.

Taip praeina meilė savo tėvų ir senučių paliktoms pavardėms ir kitoms savybėms, kai sužvilga galingas doleris.

Valtūniškis

SOVIETAI KLASTOJA ESTIJOS ISTORIJĄ

Kaip ir kituose kraštuose, taip ir čia sistematinga rusifikacija stengiama paslėpti gražiais šūkiais. Sov. Sąjunga vaizduojama kaip mažutės Estijos gelbėtoja nuo "didžiųjų Vakarų imperialistų"...

Perrašinėti Estijos istoriją buvo pradėta jau 1945 m., bet be didesnės sėkmės. Ir tik 1950 m. kai estų komunistų eilės nuo pirmųjų "valymų" gerokai praretėjo net ir pats komunistų istorikas ir užs. reik. ministeris H. Kruus buvo išaiškintas kaip "buržuazinis nacionalistas" ir tikrosios istorijos "sabotuotojas", perrašymai pradėti platesniu mastu, visaip stengiasi suklastoti faktus ir istoriją pavaizduoti iš komunistinės perspektyvos.

Estijos istorijai pagal KP reikalavimus "sutvarkyti" buvo paskirta komisija ne iš istorikų, bei iš KP centro komiteto politinės mokyklos dėstytojų.

"Sutvarkytoj istorijoj" vel tui ieškosi faktų, parodančių rusų gruoboniškus planus. Net ir Petras Didysis, faktiškai užgrobęs Estiją, pavaizduotas kaip estų tautos draugas, "išvijęs iš krašto uzurpatorius švedus". Estų laisvės karas, iškovojęs Estijai nepriklausomybę, apskelbtas pilietiniu karu, kur "krašto tikruosius gynėjus stengėsi pasmaugti Vakarų imperialistai."

Dar gražesnė istorija išėjo su Tartų universitetu. Kaip žinoma, rašo švedų laikraštis, minimąjį un-tą 1632 m. įkūrė švedų karalius Gustavas Adolfas II, ir 1932 m. un-tas minėjo 300 metų sukaktį. Tarp gausių užsienio svečių dalyvavo iškilmėse ir dabartinis Švedijos karalius. Tačiau bolševikai suklastojo ir jo įkūrimo aktą: 1952 m. vasarą buvo minima to paties un-to nauja 1150 metų nuo jo įkūrimo sukaktis, nes estų istorijos perrašytojai paskelbė, kad Tartų un-tas iš tikro buvo įkurtas tik 1802 m. caro Aleksandro I. Iš tikrųjų tada tebuvo duotas tiktai leidimas un-tui toliau veikti.

Tartų un-tas "pajaunintas", kaip manoma, todėl, kad priešingu atveju jis būtų turėjęs būti pripažintas pačiu seniausiu un-tu Sov. Sąjungos dabartinėj teritorijoj. O su tuo rusų šovinistai, nors ir bolševikais vadinai, negali sutikti. Panašiu būdu estai turi "rekšti padėką" net už savo pavergimą ir įjungimą į Sov. Sąjungą...

● Šiuo metu Estijoje stovi 7 sovietinės divizijos, būtent— Arensburge, Baltisky, Harriene, Keiny, Pernau, Wro ir Narvoje. Svarbiausios karo laivyno bazės yra Baltisky, Pernau ir Taline.

● Palyginus su praėjusiu penkmečiu, bolševikai giriasi, kad "Kolūkių milijoninkų skaičius padidėjo trigubai". Kol. ūkiai pelno milijonus, o kolchozai neturi ko gerai ir pavalgyti...

● Gautomis žiniomis, okup. Lietuvoje yra padidėjęs vilkų skaičius. Lenkijoj ir lenkų okupuotuose Rytprūsiuose tiek vilkų priviso, jog reikėjo įsteigti net specialų komisariatą vesti su jais kovą.

● Latvijos sostinėj. Rygos mieste, statomas 330 pėdų aukščio "kolchozininkų namas", pirmasis tokio aukščio namas mieste. Jame bus įtaisytos labaratorijos, konferencijoms salės ir viešbutis su 300 lovų.

● Grūdai iš Lietuvos siunčiami į Indiją, ir iš to daroma politinė propaganda Maskvos naudai. Vežioja laivas Vilnius. Tam tikslui V. Mozūriūnas net eilėrašti parašė, pavadintą "Brolybės grūdai".

● Šilutės kapai visiškai sulyginti su žeme, o vieton jų įtaisyta kariuomenės pratimų aikštė. Paliečių bažnyčia paversta grūdų sandėliu. Kaukiemio bažnyčioj rusai įtaisė arklių tvartą.

● Laivų statybos mechanikas J. Januškevičius papasakojo per Vilniaus radiją "apie laivus dabar besilsiančius Kauno uoste". Jo teigimu, be Panemunės gyventojams pažįstamų senų laivų, buvusi pastatyta visa eilė naujų: keleiviniai "P. Cvirka" ir "Janonis", ilsisi taip pat motoriniai vilkikai ir statomų laivų korpai. Didžiausias iš jų pavadintas akademiko "Krilovo" vardu. Kurortinio tipo laivas plaukiojęs Baltijos pakrantėmis su kajutėmis, restoranu ir šokių sale — baru. "Nemuno" laivas bus tokio pat tipo, kaip ir Dono—Volgos kanalo laivai. Esą baigiami statyti mot. laivai Vilniui, kurie plaukios tarp Vilniaus ir Panerių. Laivai užplanuoti baigti iki navigacijos pradžios.

LAISVOS Nuomonės

Kur dingo lietuviški žaislai — šokiai?

Mikas Petrauskas būdamas Amerikoje, promokė lietuvius šokti lietuviškus šokius: klumpakoji, noriu miego, ir suktinį. Tie trys lietuviški šokiai greitai lietuviuose prigijo ir kiekviename pobūvyje mielai juos šoko. Bet atvykus naujiems ateiviams su savo "kapelijomis", tarp lietuvių paplito svetimybės, netik rašytinėje kalboje, bet ir žaisluose —šokiuose. Tiek kalboje, tiek šokiuose bando lietuviškumą išstumti laukan. Jei groja viršminėtus lietuviškus šokius, tai tik pajuokai, visus suplakdami išvien.

Senieji lietuviai iš naujų ateivių laukė, kad jie netik meilę, bet ir pagarbą rodytų lietuvikiems papročiams. Buvo manyta, kad kiekvienas iš Europos atvykęs lietuvis tikrai sąmoningas Lietuvos sūnus — dukra. Bet dabar senieji jais nusivylė.

Ar Lietuvoje kas domėjosi lietuviškais šokiais? Gal kaimuose. Miestuose, kiek iš laikračių matydavome buvo labai mėgiama visokia svetimybė, o kas lietuviška buvo laikoma pasenusia.

Prof. M. Biržiška, Lietuvių Tautos Kelio I tome, sako, kad "lietuvybei stiprinti sunkiausiais 1915-1918 vokiečių šeimininkavimo laikais, Lietuvoje ir tremtinių tarpe Voroneže, ir kituose miestuose šokta ir dainuota "Kad būt laisva Lietuva", o antrojo karo metų 1941 1944 m. Vilniuje jau šokta "Tegyvuoja Lietuva laisva, nepriklausoma".

"Dviejų didžiųjų karų tarpmety miestuose, o iš ten ir kaimuose ėmė plisti mūsų bambatrynėmis, (J. Tumo apžarginiais) praminti fokstrotai, tangai, čerlestonai, ir kiti, kurių turbūt nepalaikysime di deliu kultūriniu laimėjimu".

Matome kad Nepriklausomoje Lietuvoje svetimybės buvo buvo labiau gerbtos ir jų vaikytasi, o lietuvybė "už krosnies nustumta". Lietuvoje svetimybė, kad ir peiktina, žymios žalos nepridarė, bet kai užsienyje atsiradę svetimybėm kaišosi, tai rodosi, kad tikri lietuvybės graboriai šmaikštosi, bet ne save gerbią lietuviais reiškiasi

Jei pirmo karo metu užsienyje šokta "Kad būt laisva Lietuva" ir antrojo karo metu "Tegyvuoja Lietuva, laisva nepriklausoma", tai dabar stalinistam Lietuvą užėmus, keleriopai labiau tinka, jei ne naujos tam tikslui pritaikintos melodijos, tai bent Vilniuje dainuotosios "Tegyvuoja Lietuva laisva nepriklausoma". Gi su apžarginiais, ar bambatrynėmsis, nevertėtų rodytis per lietuviškus parengimus.

Gal kituose miestuose naujieji ateiviai kiek daugiau į lietuvių pobūvius lietuviškumo įneša, bet Chicagoje tai ne. Groja ir šoka, netaip kaip kad pas kitas tautas, kur pobūviuose būna vien tik tautiniai žaislai žaidžiami.

Netiesa, kai sakoma, kad lietuviai neturi savų žaislų— šokių. Grigonio išleista, Lietuvoj buvo stora knyga lietuviškų, ir kiek maišytų žaislų —šokių, rodo kad mes turime gana didelį rinkinį, tik reikia lietuviškai nusiteikusių muzikų, Petrausko pavyzdžių, susipažindint lietuvius su lietuviškais šokių lobynu, o į svetimus "modernius", bent lietuvių pobūviuose, jei nenusispiauti tai bent nugarą atsukti, tada kitataučiai atsilankę matys, kad lietuviai turime savus, skirtingus nuo kitų šokius.

Kas save negerbia, tą kiti niekina.

Anis Rukas

KUPREVIČIŪTĖ SUŽAVĖJO PARYŽIŲ

Paryžiaus lietuviai ir vėl turėjo progą pasidžiaugti mūsų talentingos ir jaunos smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės virtuoziška muzika.

Pirmą kartą su Elena Kuprevičiūte Paryžius susipažino prieš kelis mėnesius, kai ji buvo atkviesta čia koncertuoti Muzikos Konservatorijoje.

Šį kartą mūsų tautietė atvyko specialiai iš Buenos Aires griežti solo su garsiuoju Paryžiaus Colonne simfoniniu orkestru. Koncertas įvyko prieš pat Kalėdas didžiulėj Champs Elysees Operos salėje. Salės trijų tūkstančių fotelių bilietai buvo prieš koncertą išparduoti ir kai kurie lietuviai atėję paskutiniu momentu į salę nebegalėjo pakliūti.

Programoje buvo tiktai J. S. Bacho kūriniai. Dirigavo garsus dirigentas ir kompozitorius Arthur Goldschmidtas.

Mūsų virtuozė išpildė solo, simfoniniam orkestrui akompanuojant mi-majeur Bacho koncerto smuikui ir kartu su smuikininku Dejean išpildė koncertą re-mineur parašytą dviems smuikams ir orkestrui.

Viso koncerto širdis buvo mūsų Kuprevičiūtė ir Paryžiaus išlepinta publika atidavėjai savo pripažinimą ir pagarbą palydėdama jos pasirodymą nepaprastais plojimais ir reikalavimais bisuoti.

Tai buvo tikras mūsų virtuozės triumfas atidarantis labai daug žadančią pasaulinę karjerą.

Elena Kuprevičiūtė susilaukė daugybės gėlių, kurių tarpe buvo ir kuklus Lietuvių Šalpos Draugijoje rožių bukietas.

Apie šį koncertą labai šiltai atsiliepė Paryžiaus muzikos spauda pabrėždama smuikininkės muzikališkumą ir didžią emfazę liudijančią skaidrų ir tikrą talentą, kurį šį kartą į Paryžių atnešė muzikos deivė — muza Euterpe nuo tolimosios Baltijos krantų per užatlantinę Argentiną...

Mūsų tautietė yra pakviesta koncertuoti Londone ir visoje eilėje Europos muzikos centrų. Tai bus puiki Lietuvos ambasadorė

J. M.

PAVYDULINGOJI UOŠVĖ

Balys Gražulis

Apysaka iš netolimos praeities gyvenimo

9

Užėjęs pas fotografą atidavė filmą išaiškinti ir laukdamas įtemptai galvojo. Jau matėsi, kad viena pasiaptis eina prie galo. Dėl jos galvos ir nesuko. Bet kas apiplėšė Marčiulienę? Nors tai jam dabar jau buvo nereikalinga, bet jį domino kaip kriminalinės policijos valdininką. Tegu ir ne jo reikalas, vistiek įdomu.

Gavęs nuotraukas į rankas Ruginis nusivylė. Jokios merginos, kaip tikėjosi, nebuvo. Visose šešiose nuotraukose buvo mažas berniukas! Ir tik vienoje sėdėjo ant sofos su už jį didesne mergaite. Penkios nuotraukos buvo jo vieno. Visos nepozuotos, bet pagautos bežaidžiant kambaryje. Ruginis žiūrėjo ir šypsojosi. Berniukas jam patiko. Guvus vaikas atrodė. Ir gražus. Akutės didelės, plaukučiai šviesūs ir nosytė, kaip vanago, su kuprele.

Aiškiausią nuotrauką pasilikęs rankoje Ruginis išėjo. Ėjo tiesiog Kreivojon gatvėn. Ėjo ir apžiūrinėjo visus sutiktus vaikus. Atėjęs prie Lauko gatvės sustojo ir žvalgėsi, lyg pėdsekys šuva pėdsakus pamestęs. Pamatęs iš vieno namo įseinant moterį priėjo.

— Atleskit, — kilstelėjęs skrybėlę klausė: — Aš radau gatvėje vaiko fotografiją, bet nežinau kam ją atiduoti. Gal jūs šį vaiką pažįstat?

Moteris dirstelėjo į fotografiją ir tuojau atsakė:

— O, taip! Pažįstu. Tai ponios Rau vaikas. Walteris. Galiu atiduoti.

—Aš pats atiduosiu.— dėdamas fotografiją kišenėn atsakė Ruginis.

— Antras namas nuo skersgatvio, — parodė moteris. — Ponia Rau.

Ruginis padėkojo ir įsikišo fotografiją kišenėn.

***

Palikęs moterį, Ruginis pasuko pirmuoju skersgatviu į miestą. Nupirko krautuvėlėje saldainių maišiuką ir tada nuėjo ponios Rau aplankyti.

— Atleiskit, ponia, kad trukdau, — kalbėjo Ruginis duris atidariusiai moteriai, ją apžiūrėdamas. — Mane atsiuntė Pranas Duburas. Jūs jį pažįstat? Fotografijas atnešiau.

— A! — nudžiugo moteris.— Duburas! kodėl jis pats neatvažiuoja? Jūs jo draugas?

— Taip. Prašė jums fotografijas atiduoti. Jis pats negali. — Jis ištraukė iš kišenės fotografijas ir padavė.

—Tai puiku! A taip laukiau. Užeikit, prašau. Papasakokit, kur jis pradingo?

Kambario šviesoj moteris atrodė kitaip, negu apytamsiame koridoriuje. Ten jam atrodė stora ir šalta švabė šeimininkė, o kambaryje pamatė dėmesio vertą moterį. Ji buvo vidutinio ūgio, kiek stamboka, bet liekno liemens moteris. Plonos vasarinės suknelės aptemptos šlaunys ir iškili krūtinė darė ją moterim, kurios vyras siekia iš pirmo žvilgsnio, o apvalus, raudonskruostės veidas su šviesiai mėlynomis akimis ir tankūs pečius užgulę šviesūs plaukai traukte traukė akį. Bet juk ne grožis patraukia patiną. Yra moteryje kažkas, kas iššaukia aistrą, kas verčia jos norėti — kažkas nematomas, bet jaučiamas visu kūnu. To "kažko" joje buvo su kaupu. Ir net metai nebuvo to patrauklumo išsekinę. Atvirkščiai, tas puskapis metų buvo prisirpinęs ją iki pilnumo. Tai buvo tipinga švabų žemės dukra: stipri, sveika ir laukianti. Kol ji su Ruginiu rimtai kalbėjo, tol ir jos patrauklumas tylėjo, bet kai ji pradėjo džiūgauti fotografijas apžiūrėdama, jos gašlumas pradėjo trykšti iš kiekvieno judėsio.

Pastebėjęs berniuką kambaryje Ruginis neatsakė į klausimą, bet priėjo prie jo.

—Kaip einasi, mažasis vyre? — klausė jo plaukus glostydamas.

— Gerai, — atsakė vaikas.— Aš esu kareivis, kaip mano tėtis. Kai užaugsiu, eisiu bolševikų mušti ir išlaisvinsiu savo tėvą.

— Puiku!— nusijuokė Ruginis. — Taip ir reikia. Abudu eisime tavo tėvelio vaduoti. Še saldanių, pirmai draugystei.

Nutvėręs maišiuką vaikas tuojau įkišo rankutę į jį.

— Sakyk dėkui dėdei.

— Dėkui!— padėkojo vaikas ir spruko šalin.

— Gražus berniukas! — pagyrė Ruginis. Ir toks protingas... Kiek jam metų?

— Tuoj bus penki,— atsakė moteris. — Valteri, duok čia saldainius, nesuryk visų, Elzei palik.

Labai nenoromis vaikas padavė maišiuką motinai. Ji išėmė dalį sldainių ir padėjo ant stalo. Likusius atidavė Valteriui.

— Visas džiaugsmas vaikai, — pasakė ji Ruginiui. — Tik taip sunku šiais laikais. Visko reikia, o uždirbt nėra kam.

— Jūsų vyras nelaisvėje?

—Taip, prie Stalingrado paėmė. Sunku vienai...

— Atjaučiu, — guodė Ruginis, — dabar ir su vyru būtų nelengva. Pranas man pasakojo, sakė padeda jums, kuo gali.

— O taip, jei ne jis, neišgyvenčiau. Dažnai ko nors atneša, palieka daiktų man iškeisti, tai taip ir verčiuosi.

— Anksčiau nesupratau Prano, o dabar nesistebiu, — tiesiai jai į akis žiūrėdamas kalbėjo Ruginis.

— Kodėl?— neva nesuprasdama paklausė.

— Jūs verta meilės ir ištikimybės. Tokių gražių moterų nedaug švabijoj.

— Dėkui, — nusistebėjo, — ponia Rau. Jūs taip pat gerai atrodot. — Jos akys žiūrėjo į Ruginį viliojančiai ir žadančiai. Visi lietuviai gražūs.

— Nevisi tokie, kaip Pranas.

— Aš tik du pažįstu. Ir abudu man patinka.

— Džiaugiuosiu. Jei Pranas nebūtų mano draugas, mėginčiau pas jus dažniau lankytis.

— O, prašau, prašau! Gerų draugų niekad nėra perdaug.

— Gražioms moterims draugų niekad netrūksta.

— Aš sakiau gerų. O jų čia neturiu. Ištekėjus esu. Vyrai tokie įkyrus. Ir nesupranta nieko. Aš gi vyro laukiu. Kasdien vis pareina ir praeina iš nelaisvės. O, žinot, kokie kaimynai, iš nieko prikalba, o jei pamatytų...

— O dėl Prano nebijotit?

— Prano niekas nematė. Jis supranta, niekad šviesoj neateina. Ir niekada šokt šitam mieste neinam. Išvažiuojam kur nors.

— Man nemalonu, kad aš dieną atėjau. Apkalbės jus.

— O, dėl to nieko. Kai dažnai tas pats ateina...

— Seniai Praną pažįstat?

— Jau seniai. Matot, jis buvo kariuomenėj darbo kuopoj. Čia jie telefono linijas tiesė. Tada susipažinom. Ateidavo maisto pirkti. Pirmą kartą degtinės ieškojo.

— Ilgai ta kuopa čia stovėjo?

— Kokį mėnesį. O kai karas pasibaigė, jis atvažiavo manęs aplankyti.

— Suprantu. Man nemalonu jums pranešti, kad jūs negreitai jį vėl pamatysit.

— Ne?

— Taip. Jį areštavo.

— Areštavo...

— Atsimenat, kai aną vakarą jis atėjo pas jus sulytas?

— Taip.

— Taigi, jūs davėte jam savo vyro rūbus persirengti ir jis išėjo. Čia pat, netoli jūsų namų, jis rado gatvėje rankinuką. Paėmė, kiekvienas paimtų, o policija stotyje pakratė ir rado.

— Betgi jis rado!

— Taip, tikrai. Visa nelaimė, kad tuo metu Lauko gatvėje kažkoks vyras užpuolė moterį ir apiplėšė. Policija sako, kad Pranas.

— Jis to nepadarytų!

— Aš žinau. Bet kaip įrodyti, kad ne jis? Kelintą valandą jis iš jūsų išėjo?

— Apie dešimtą. Jau buvo deimt, atsimenu. Jis labai skubinosi į traukinį, sakė, kad bėgt reikės. Traukinys išeina 10.20 val.

— O kada jis pas jus atėjo?

— Apie devintą. Tik audra praėjo ir jis atėjo.

— Na, matot, reiškia ne jis. Moterį apiplėšė 9.47 val.

— Ačiū Dievui, kad jūs užėjot. Būčiau visai nežinojusi. Dabar eisiu ir pasakysiu, kad pas mane tuo metu buvo.

— Taip ir padarykit. Pranas nesako, nenori jūsų sukompromituoti. Matot, koks kavalierius.

— Tai labai gražu, bet negerai. Ir ką aš be jo darysiu. Jis apie tai nepagalvojo.

— Jis jus myli.

— Ir aš jį myliu, todėl ir eisiu.

— Jis pas jus paliko lagaminą, prašė mane paimti.

(Nukelta į 6 psl.)

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue.
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA. per year $5.00
CANADA and others countries $6.00
Advertising Rates on Application

Laisvė nedaloma...

Prieš išvykdamas į Europą, naujasis valstybės sekretorius Foster Dulles pasakė kalbą, kuri europiečiuose sukėlė nerimą.

— Ar jūs pasiskubinsite susivienyti? Jei ne, tai Amerika pakeis savo politiką!

Štai pagrindinė jo kalbos mintis.

Dulles šį kartą aiškiai pastatė Europai klausimą, į kurį ji turi skubiai atsakyti, taip arba ne.

●

Bet toks kreipimasis į Europą, kaip sakoma Londone, Paryžiuje, Bonnoje ir kitur, yra tik parodymas, kad Foster Dulles silpnai orientuojasi Europos klausime ir jis neįsivaizduoja, kokios senos tautos sudaro tą laisvąją Europą, kuriai jis stato tokį klausimą.

Tai kraštai, kurių kiekvienas turi jei ne tūkstantines, tai bent kelių šimtų metų istorijas, krauju aplaistytas nuo tarpusavio kovų.

Tai yra tautos, kurių kiekviena turi savo skirtingą dvasinį gyvenimą, savo tradicijas ir savo išdidumą.

●

Susivienykit! Tai buvo lengva pasakyti Amerikai, kuri buvo pradėjusi tik organizuotis, bet ne senutei Europai.

Neimdami pavyzdžiu Pranzūzijos ir Vokietijos, kurios amžiais tarpusavy kariauja, kurios yra skirtingos kultūros ir rasės, pažiūrėkime į save.

Kokie buvo ir yra mūsų santykiai su lenkais?

Argi mes lengvai atsisakysime nuo tautinio suverenumo, jei to paties nepadarys lenkai? Kur mums garantijos, kad mes nebūsime ateity savo "geruju kaimynų" nustumti?

Iš Lenkijos pusės mes visą laiką turėjome tik vienus nemalonumus, ir niekaip neįsivaizduojame, kad lenkai šiandien po tokio Dulles įspėjimo pasikeistų.

●

Bet jei tai būtų tik mūsų su lenkais klausimas, dar nieko.

Tačiau Europoje kiekviena valstybė turi su savo kaimynu nesuvestas sąskaitas.

Prancūzai su vokiečiais, italai su jugoslavais, lenkai su vokiečiais ir tt.

Tad Europos suvienijimo negalima atlikti per vieną dieną. Reikia ilgo laikotarpio aptvarstyti ir užgydyti visas tas žaizdas. Reikia perauklėti jaunimą, kad ateity nežiūrėtų vienas į kitą kaip į priešą.

●

Bet kas bus, jei Amerika, nelaukdama ir netekusi kantrybės, užsidarys savo sienose?

Europa pateks į bolševikų rankas.

Tokiu būdu sovietų pramonė praturtės per metus 62 milijonais tonų plieno ir 240 milijonų tonų anglių. Į jų rankas pateks geriausi specialistai darbininkai ir Prancūzijos, Belgijos, Vokietijos... fabrikai suksis sovietų karo mašinai.

O tai reikštų pržūtį ne tik Europai, bet ir pačiai Amerikai. Eisenhoweris per inauguracijos dieną pasakė:

— Mes matėme didėjant galybę ir atsakomybę... Joks laisvas kraštas nebegali niekad daugiau jaustis saugiai užsidarydamas savyje.

Laisvė šiais laikais yra nedaloma.

Amerika gina savo laisvę, padėdama išsaugoti laisvę Europos kraštams.

KAMINSKAS APIE VLIKO NEGEROVES

Buvęs Vliko pirmininkas prof. J. Kaminskas sako, kad nesutarimų pagrindinę priežastį Vlikas jau buvo atsinešęs iš Lietuvos

J. KERNIUS

Seniai, labai seniai, kai kurie lietuviai veikėjai, labai arti stovėję mūsų laisvinimo darbo, bandė įspėti lietuvių visuomenę, kad mūsų laisvinimo organizacijoje užsieny yra kaž kas negera. Daug kas tas negeroves pats matė. Deja, labai maža arba nieko nebuvo daroma toms negerovėms pašalinti. Gal net visai priešingai. Vlikiniai sluogsniai per savo atsakingų asmenų pasisakymus, per Eltą, visą laiką skelbė, ir dabar dar tebeskelbia, kad viskas esą tvarkoje, viešpataujanti pilna vienybė, bendradarbiavimas su pasiuntiniais vyksta. Tik kai kuris "deklastuotas" elementas nesąs patenkintas, kelia er zelį, skelbia nesąmones, varo destrukcinę politiką.

Dabar pasirodo, kad tos nesąmonės toli gražu nebuvo nesąmonėmis, bet gyvomis žaizdomis, kurios vis labiau pūliavo, kol galutinai pritvinkusios — sprogo.

Šiandien pasirodo, kaip tai pareiškia ne kas kitas, bet pats buvęs VLIKo pirmininkas ir jo narys, kad "VLIKo negalavimai prasidėjo ne šiandien", kad "nesutarimų pagrindinę priežastį VLIKas buvo atsinešęs jau iš Lietuvos", kad "VLIKe susidarė santykis penki prieš penkis, VLIKo darbui žalingas, pastovus iki 1949 m. rudens", kad ir "į dabar gyvenamąjį savo veiklos tarpsnį VLIKas įėjo 1949 m. nepasiliuosavęs nuo praeities negerovių" ir t. t. ir t. t.

Šventi žodžiai. Įdomu, jei taip Vienybė būtų tuos žodžius paskelbusi 1948 metais, kokiais vardų vardeliais ji būtų išvadinta — bolševikų agentu, visuomenės vienybės grovėja, raupsuoto kokiu šašu, pagal "vieną pagarsėjusį anais metais "vlikinės" vienybės skelbėją, bet šiandien jau kitokia forma "Lietuvai vis laisvę nešanti".

Beskaitant tuos žodžius, kyla paprastas klausimas, kodėl, jei taip visa yra buvę, prof. J. Kaminskas to anksčiau visuomenei nepasakė, tų negerovių neiškėlė?

Bet prof. J. Kaminsko straipsny "laisvinimo organizacijos klausimu" yra dar vienas prisipažinimas, daug reikšminges nis, negu pripažinimas VLIKo senu negerovių. Tai yra prisipažinimas prie klaidingo padėties įvertinimo nuo pat VLIKo atsikūrimo Vokietijoje.

Prof. J. Kaminskas konstatuoja, kad "mes buvome optimistai: tikėjome Vakarų pergale ir laukėme tiesioginio ir greito su jais kontakto savajai bylai jiems pateikti. Optimistais buvo ir VLIKas, atsikūręs Vokietijoje. Hitleriui kapituliuojant"... "...VLIKo ir jo darbą skatino ir palaikė... nepalaužiamas įsitikinimas, kad **išlaisvinimo nereikės ilgai laukti".**

Taip, tas optimizmas buvo didelė klaida. O ją sekė klaidingai pagrista veikla ir nemaža žalos laisvės kovos reikalui.

Lietuvos pasiuntiniai ir Lietuvos Diplomatijos Šefas kitaip galvojo, bet jų VLIKas neklausė. Buvo ir daugiau kitaip galvojančių, savų ir lietuvių draugų tarpe, bet ir jų niekas neklausė. Bet ar šiandien ir toliau nesergama tuo pačiu optimizmu, rimtai padėties ne apsvarsčius?

Juk ir šiandien VLIKo pirmininkas M. Krupavičius per Amerikos Balsą skelbia, kad "Mes visi tikime, kad išlaisvinimo valanda nėra tolima". Tikėti gali kiekvienas mūsų, ką tik jis nori, bet VLIKo žmonių oficialūs ir vieši pasisakymai negali remtis tuo, į ką kas nors tiki ar netiki, bet realiais faktais ir pagrįstais sampratavimais. Ir kaip teisus yra prof. J. Kaminskas, rašydamas "...mes, rodos, įžengiame į psichologiškai sunkiausią mūsų kovos tarpsnį, kai iš kiekvieno mūsų bus pareikalauta ištverti iki galo ir tuo atveju, jei dabartinė politinė padėtis užsitęstų". Realus, teisingas pasisakymas, blaivus įsidėmėtinas padėties įvertinimas!

Bet, jei šiuo atveju prof. J. Kaminskas tikrai blaiviai ir realiai vertina padėtį, tai, sakydamasis, kas ir kaip, jo supratimu, yra taisytina, jis tinkamo atsakymo neduoda.

Ar VLIKo dabartinėje padėty "nieko nėra traginga", ar yra dalykų kurie tikrai yra tragiški, yra ginčytinas reikalas. Lygiai taip pat galima būti optimistu ar pesimistu, ar bus sunku ar nesunku "pasiekti darnaus VLIKo bendradarbiavimo su pasiuntiniais, visuomenės konsolidacijos ir VLIKo prestižo įvertinimo tarp svetimųjų. Nes įvertinti galima tik tai, kas yra. Tuo tarpu tas VLIKo prestižas tarp svetimųjų nebegzistuoja, o jei jis jį turėjo, tai prarado, ir pirma jį reikia sukurti, reikia susitvarkyti. Bei ir pats prof. J. Kaminskas konstatuoja, kad susitvarkymo darbas bus "sunkus, jei neatsižadėsime VLIKo veiklą apspręsti grupiniais", taigi partiniais, 'interesais". Bet ar ne kitaip daug kartų Vienybėje buvo pasisakyta?

DU SKIRTINGI DALYKAI: RELIGIJA IR MORALĖ

Reikia saugotis žmonių, kurie per daug šventais dedasi — Užteks rašyti apie kunigų meilužes...

ROKAS BURZGULIS

Griežtai reikia skirti du kitu dalyku, religiją ir moralę, kurios viena kitos nepriklauso. Moralė yra daugiau proto ir valios, negu jausmo dalykas. Tiesa, visos religijos stengiasi pakelti ir moralę, skelbdamos žinomus dėsnius: nevok, neužmušk, neištvirkauk ir t. t., tačiau jų pasiekti laimėjimai neįmanoma yra pasverti, nes jie labai menkučiai arba abejotini. Tad tikėjimas ir moralė eina skirtingais keliais. Ne kiekvienas tikintis jau tuo pačiu yra ir moralus arba padorus žmogus, ir atvirkščiai. Net ir pagarsėjęs kovotojas P. Stravinskas iš Clevelando pripažįsta: "Jei jų, tų ateistų, tarpe ir atsiranda nežymi dalis tikros krikščioniškos meilės žmonių, kurie savo dvasios kilnumu ir kultūringumu kartais net ir mums, katalikams, gali būti pavyzdžiu, tai mes turime nulenkti prieš juos savo galvas". (Draugo Nr. 142, 52).

Per didelis pamaldumas dažnai yra veidmainystė arba pastangos nutildyti savo neramią sąžinę. Būdingas tokio asmens tipas yra Norkaitis, pavaizduotas V. Ramono romane "Dulkės raudoname saulėleidy". Jis yra labai pamaldus ar bent tokiu rodosi, gausiai aukoja bažnyčiai, bet jau sukčius tai pirmos rūšies. Tai nėra iš piršto išlaužtas dalykas. Gal neveltui ir žmonių patyrimas perspėja, kad reikia pasisaugoti tokio asmens, kuris per daug jau šventu dedasi. Tokiam tipui žmonės turi ir sodrų, tikrai liaudišką pavadinimą — "šventabezdis". Tikrai etiškas (padorus) žmogus nebus nei didelis davatka, nei didelis bedievis, nes abu kraštutinumai jam bus nepakeliui.

Mūsų rašytojai kaž kodėl pamėgo rašyti romanus apie... kunigų meilužes. Pradėjo Mykolaitis (įdomiai, įtikinančiai ir psichologiškai parašė), paskum susilaukė visos eilės silpnesnių pamėgdžiotojų.. Žinote, visa tai jau atsibodo. Per daug garbės daroma "kunigo meilužės" tipui mūsų literatūroje. Visiems žinoma, kad ir kunigų tarpe, kaip ir kitų mirtingųjų, pasitaiko ir šiokių, ir tokių. Senesni dažniau myli pinigėlius (tai tipingas senstančio viengungio pažymys), o jaunesni kunigėliai dažniau pasiduoda moteriškių sugundomi. Na ir kas čia tokio, ar kunigai ne iš to paties "molio" nulipdyti? Žiūrėkite, ir vedę pasauliečiai dažnai neišsitenka su vienu partneriu, nukrypsta ir šen ir ten, tuo didesnė pagunda viengungiams per prievartą ar pagal įstatymą. Tad iš tikrųjų nėra ko neistebėtis, nei piktintis ir mūsų rašytojams reikėtų pasijieškoti įdomesnių temų, negu kunigų meiliški nuotykiai. Vistiek maža vilties, kad kas nors mūsiškių prilygtų Gerhardui Hauptmannui ir jo apysakai "Atskalūnas iš Saonos" (Der Ketzer von Saona, 1918), kurioje jis labai talentingai atvaizdavo celebatininko kovas, skausmus ir džiaugsmus, parodydamas, kad žmonių įstatymai negali nuslopinti prigimties šauksmo.

Yra šimtai pavyzdžių, kurie rodo, kad religija ir moralė eina kas sau skirtingais keliais. Gal niekur nėra tokio išoriniai religinio krašto, kaip JAV. Čia netikėjimas ne madoj, yra daugybė visokių religijų, kiekviename kampe rasi maldų namą, dvasininkas turi daug privilegijų ir gerą gyvenimą, tikintieji lanko maldyklas, yra duosnūs (per metus sudeda apie du bilionus dolerių). Vienas aštrialiežuvis taip išsireiškė: matyt, turi neramią sąžinę , tai doleriais nori nuo "peklos" atsipirkti. Kaip ten su sąžine yra tai nežinau, tačiau tas duosnumas dažnai peržengia sveiko proto ribas. Neseniai skaitėme Vienybėje, kad Tremtinių dr-ja Clevelande kažkokiai bažnyčiai užfundijusi spalvotų stikliukų langą už visą tūkstantinę, o Lituanistikos Institutui nepaskyrė nei cento. Tatai rodo žmonių menką kultūrinį susipratimą. Mes turime kur kas svarbesnių lietuviškų reikalų, negu kokie ten spalvoti stikliukai... Iš tremtinių dr-jos ar jos vadovybės galima buvo laukti augštesnio intelektualinio lygio, negu iš eilinių žmonių, kurie žino tik dirbtuvę, karčiamą ir bažnyčią. Užtat kai pasiskaitome amerikoniškus laikraščius ar pasiklausome radijo, tai klaiku darosi. Ar yra kitas toks kraštas, kur pasitaikytų tiek daug apiplėšimų, žmogžudysčių, išprievartavimų (vienas kas pusvalandis), kyšininkysčių, pasisavinimų ir visokių kitų nusikaltimų? Sau gokis gydytojo ir advokato, nes visur gali būti apiplėštas. Tad nieko nepadeda visos tos bažnyčios ir jiems sudedami milionai. Gerai sutvarkytas auklėjimas, socialinis teisingumas ir aprūpinimas, bendrai augštas krašto kultūrinis lygis, štai kas pakelia moralę, bet ne maldos ir bažnyčių prabanga.

REIKIA ILIUZIJŲ IR FIKCIJŲ

Žinoma, kaikas galės ir pasipiktinti kai kuriais čia padarytais samprotavimais. Niekur žmonės nėra tokie jautrūs, kaip tikėjimo dalykuose. Pasidaryti "piktžodžiautoju" čia labai lengva. Tas nieko nenustebins, nes visur ir visados taip yra, kai vadovaujamasi ne protu, bet jausmais. Čia nėra skirtumo tarp laukinių ir civilizuotų.

Vienoje budistų maldykloje Ceylono saloje, ant brangiais akmenimis išpuošto stalelio, yra laikomas neva tikras Gauthama Buddhos dantis. Ta "šventenybė" sutraukia tūkstančius maldininkų į nepaprastai puošnią Kandy maldyklą. O iš tikrųjų tas dantis yra išdrožtas iš dramblio kaulo ir turi apie 4 cm. ilgumo (ž. L. Margini, Im Paradiese Buddhas. Breslau, 1936, p. 64-66). Bet pabandyk dabar kokiam budistų bonzai (kunigui) pasakyti, kad tai netikra relikvija, kad joks žmogus, kad ir Buddha, niekados negalėjo turėti 4 cm. ilgumo danties iš dramblio kaulo, tai tas bonza šoks tau į akis su nemažesniu pasipiktinimu, kaip mūsų pagarsėję Clevelando ar Freiburgo "teologai". O ir pats budizmas nėra jau tokia kvaila filosofija ar religija, joje randame nemaža ir labai gilių minčių, kuriomis ir daugelis europiečių susižavi. Net ir krikščionystė yra gana daug paėmusi iš budizmo (atvirkščiai negalėjo būti, nes Buddha gyveno apie 500 metų anksčiau, negu Kristus). Tuo būdu matome, kad visose religijose randame tą patį, kaip ir kituose žmogiškuose kūriniuose: genialumas maišosi su prietarais, perlai su šiūkšlėmis.

Žmonės yra reikalingi iliuzijų. Visur jų yra, ne tik religijose, bet taip pat ir moksle, ir mene, politikoj. Politinė iliuzija yra šūkis "laisvė, lygybė, brolybė", nes jis prieštarauja daiktų prigimčiai, gryna fikcija yra "tautos valia", visados išvirstanti vienos laimėjusios partijos valia, fikcija yra "didžiumos teisybė ir mažumos klaida", kadangi kaip tik didžiuma dažniau klysta, nes vidutiniokų ir kvailių paprastai yra daugiau, negu išmintingų. Tačiau visokių iliuzijų ir fikcijų buvo ir bus. Neįdomus būtų gyvenimas, jei visos jos staiga dingtų. Galime būti ramūs, jos nedings: vos vienos atsibos, tuojau žmogaus vaizduotė kitas išras. Bet ar verta dėl fikcijų ir iliuzijų skaldyti vieni kitiems galvas?!

PASAULĮ VALDO MARŠALAI IR GENEROLAI

Prancūzų spauda ne be humoro komentavo ir tebekomentuoja faktą, kad pasaulyje susidarė jau visiškai nemažas skaičius valstybių ar vyriausybių vadų uniformose. Beveik vienu laiku Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Graikijoje, Irake kariškiai perėmė į savo rankas valstybės vairą.

Paryžiuje dienraštis Daily Mail įdėjo daug kalbų sukėlusį garsaus karikatūristo Woop piešinį. Mokinys žiūri į lentą, kurioje surašyti visi valstybių vadai —generolai, su Eisenhoveriu sąrašo pabaigoje, ir klausia mokytojo, kaip čia yra, kad tiek daug kariškių.

Mokytojas paaiškina, kad Generaliniai Rinkimai (General Elections), tai ne būtinai generolų rinkimai, o taip tik atsitiktinai kartais išeina...

Atsitiktinai ar ne, bet šiandieną vyriausybių priešakyje yra 25 kariškiai!

Gal niekas mūsų nepaskaitys antimilitaristais, jei pabandysime tą karingą sąrašą skaitytojams pateikti. Štai jis:

JAV — generolas Eisenhoweris, Rusija — maršalas Stalinas, Egipte — generolas Negiubas, Ispanija — generolas Franko, Partugalija— generolas Croveiro Lopez, Jugoslavija — maršalas Tito, Argentina — generolas Peronas, Graikija— generolas Papagos, Austrijoj — generolas Koerner, Syrija — generolas Fawli Selo, Albanija — generolas Enver Hodza, Bolivija — generolas Ballivian, Siamas — maršalas Pibul-Songgram, Nacionalistinė Kinija — maršalas Tsang Kai Šekas, Komunistinė Kinija — maršalas Mao Tse Tungas, Šiaurės Korėjoje — generolas Kim In Sen, Kuba — generolas Battista, Čili — generolas Ibanez, Nikaragua— generolas Simoza, Peru — generolas Manuel Odria.

Spauda pažymi, kad tik vienas iš jų — Austrijos Koerneris — yra barzdotas...

Yra ir žemesnio rango karininkų šiuose garbinguose sąrašuose. Būtent:

Guatemala — pulkininkas Arbenez Guzman, Panama — pulkininkas — Remon, Haiti— pulkininkas Magloire, Salvadoras — pulkininkas leitenantas Osorio.

Taigi iš viso šiame tarnybiniame sąraše yra šeši maršalai, (Eisenhowerio laipsnis prilygsta maršalui) keturiolika generolų, trys pulkininkai ir vienas pulkininkas leitenantas.

Mūsų politiniame gyvenime kariškiai irgi suvaidino didelį vaidmenį. Tik emigraciniame Vlike jie vadovavimo darbą užleido dvasiškiui, bet tai gal irgi tik atsitiktinai išėjo... ir klausimas per keblus jį šia proga svarstyti.

Prancūzų valstybės vyras 1914-18 karo metu buvęs Krašto Apsaugos Ministru ir Ministru Pirmininku, Clemanceau— pramintas TIGRU už narsumą, alijantų pergalės organizatorius yra pasakęs: "Karas yra per daug rimtas reikalas, kad jį galima būtų patikėti kariškiams".

Kaip visi paradoksai, ir šis, turi savyje dalį tiesos. Vienas Paryžiaus laikraštis France Illustration, ta proga iškelia tokį klausimą. "Ar tik ne dėl tos priežasties, kurią nurodė Clemenceau, šiandien kariškiams patikimi taikos darbai?"...

Kaip ten bebūtų, gal ir geriau, kad kariškiai užtikrintų taiką, negu karą, ir jų šeimininkavimas taikos metu be jokios abejonės kainuoja mažiau negu per karą...

Aptardamas tuos pačius kariškių valdymo klausimus Paryžiaus dienraštis Cambat cituoja garsųjį literatą La Motte Houdar, kuris yra išsireiškęs, jog priešas gimsta iš uniformiškumo, ir su baime pastebi, kad lygiai gali būti teisinga ir priešinga mintis. Kariškiams dabar garantuojant taiką, kas būtų, jei juos nustumtų civiliai?

Jei kariškiai reiškia taiką, tai gal civiliai reiškia karą?

Mūsų aukštyn kojomis apverstame gyvenime daug ką šiandieną reikia aiškinti atvirkščiai, ieškant tiesos.

BRANGŪS AMERIKOS LIETUVIAI!

Vasario 16 proga mes, lietuviai, jungiamės iš naujo sutartinai remti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą ir visais būdais siekti, kad lietuvių tauta gyventų amžinai.

Šios didžiosios lietuvių šventės proga sveikindamas visus Amerikos lietuvius JAV Lietuvių Bendruomenės vardu, kviečiu brolius ir seseris Vasario 16 sukaktis paminėti ko įspūdingiausiai ir, jas minint, moraliniu pritarimu ir piniginėmis aukomis stipriai paremti Lietuvos laisvinimo veiksnių darbą.

Kreipiuos į organizuotus Lietuvių Bendruomenės vienetus ir į jau po Bendruomenės šūkiu susibūrusius Amerikos lietuvius, prašydamas, kur ir kaip gali, aktingai prisidėti prie Lietuvos Nepriklausomybės sukakčių minėjimo ruošimo visose lietuvių kolonijose.

Laikau savo pareiga priminti JAV LB LOKo nusistatymą, kad Vasario 16 minėjimo parengimų pelnas bei visos aukos turi eiti Lietuvos laisvinimo reikalams ir kad tie pinigai turi būti perduoti Amerikos Lietuvių Tarybai — jos Vykdomajam Komitetui Chicagoje arba Tarybos skyriams vietose.

Perduodamas JAV LB Laikinojo Organizacinio Komiteto ir savo linkėjimus, drauge reiškiu tvirtą viltį, kad, budėdami Lietuvos išlaisvinimo ir lietuvių tautos gelbėjimo kovoje, taip pat energingai ir vieningai dirbsime JAV Lietuvių Bendruomenėje didžiajam lietuvybės išlaikymo reikalui.

Prel. J. BALKŪNAS,
JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto Pirmininkas.

VILNIUS TARP AUDRŲ

JAU SPAUDOJE IR PASIRODYS PRIEŠ VELYKAS

Vilnius tarp audrų, vilniečio rašytojo Jeronimo Cicėno knyga arti 500 psl., iliustruota mūsų dailininkų darbų reprodukcijomis, V. Augustino fotonuotraukomis, dokumentuota statistikos duomenimis, reikšmingiausių įvykių aprašymais, šimtais pavardžių, susijusių su Vilniaus krašto lietuvių kovomis, laimėjimais ir pralaimėjimais.

Vilnius tarp audrų — štai Vilniaus krašto lietuvių kančios ir kova lenkų okupacijos (1919—1939) būvyje, taipgi nepaprastas džiaugsmas ir didelė kūrybos valia Lietuvos Respublikai į Vilnių sugrįžus.

Autorius ir leidėjas visus tautiečius, besisielojančius Vilniaus praeitimi ir ateitimi, kviečia į talką.

Knygos kaina 5 doleriai.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai ir tuo mums padėsite išleisti šitą knygą.

Užsisakiusieji knygą iki vasario 28 d. pavardės bus paskelbtos garbės prenumeratorių sąraše knygoje.

Užsisakymus ir pinigus siųskite vienu iš šių adresų:

TERRA, 748 W. 33rd Street, Chicago 16, Ill.

J. CICĖNAS, 3421 X Street, Omaha 7, Nebr.

A. DUNDULIS, 2428 S. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Visi Vilniaus Sąjungos skyriai kviečiami prisidėti prie šio darbo. **Autorius ir leidėjai**

RAUDONASIS TVANAS LIETUVIŠKAI!

Garsusis Igno Šeiniaus veikalas, pirmiausia pasirodęs švediškai, paskui išverstas į danų ir suomių kalbas ir turėjęs skandinavų kraštuose nepaprastai didelį pasisekimą, šiomis dienomis išeina iš spaudos lietuviškai. Lietuviškąją laidą paruošė pats autorius.

Knygoje nepaprastai vaizdžiai parodytas Lietuvos gyvenimas užplūdus ją raudonajam tvanui. Veikalo dydis: 328 pusl. Kaina $3.50.

Kadangi knygos spausdinamas labai ribotas kiekis, prašome paskubėti jau dabar užsisakyti šiuo adresu:

Stepas Zobarskas, 188 Logan Street, Brooklyn 8, N. Y.

APIE ANTANĄ ŠKĒMĄ IR APIE "NENORMALŲJĮ" MENĄ

ALEKSIS RANNIT

Prisipažinsiu, gerbiamas skaitytojau, kad pajutau retą malonumą skaitydamas naują p. B. Kazimieraičio straipsnį liečiantį rašytojo Antano Škėmos kūrybą bei mano tos kūrybos vieno pavyzdžio įvertinimą ("Mažas trigrašis dėl supermodernizmo", Dirva Nr. 51, 1952). Kartu susidariau įspūdį, kad p. Kazimieraitis didelės išminties žmogus, ir "supermoderninio" meno atžvilgiu jis yra visiškai teisus, nes jo lūpomis kalba 90% visuomenės, (bendrai visuomenės, o ne vien tik lietuvių). Gerbiu demokratinius principus ir sutinku, kad jisai yra laimėtojas (aš, žinoma, palieku sau, nors ir labai mažą teisę suabejoti demokratiniu rinkimų **galutinu** teisingumu, prisimindamas nors ir tą nereikšmingą faktą, kad p. Hitleris per **laisvus** rinkimus buvo pastatytas vokiečių tautos priešaky). Bet šiandien aš drįsiu atstovauti tik 10%, tai yra, visai menką mažumą p. Kazimieraičio parlamento. Aš prašau gerbiamą skaitytoją išklausyti mano, tai yra opozicijos balsą.

Šiuo momentu man prisiminė senas Bernard Shaw, kuris viename savo straipsny tvirtina, kad "meno kūriniai, kurie patinka daugiau negu 10% gyventojų skaičiui turi būti sunaikinti, nes jis neturi jokios vertės". Šis paradoksonas yra stebėtinos teisybės. Visais laikais tikrasis menas neapeliavo daugiau kaip į 10% skaitytojų bei žiūrovų skaičių, o šiandien, man atrodo, jis kreipiasi į visai mažą žmonių grupe. Taip, tai yra didelė dabarties meno tragedija, kad jisai, būdamas formalistine prasme ezoteriškas, taip nepaprastai atsitolino nuo publikos. Bet argi atsitolinimas jau nustato jo kvalitetą? Kvaliteto dar nenustato ši aplinkybė arba tas faktas, kad rašytojas turi 10,000,000 ar tiktai 10 skaitytojų. Prancūzų kalbą naudojęs lietuvių poetas O. V. Milosz rašė gyvas būdamas tiktai dešimčiai skaitytojų ir šiandien jį skaito gal tik keletas tūkstančių žmonių, bet jo hermetiškosios poezijos vertė nuo to nesumažėja. Apie Henriką Radauską, literatūros istorikas prof. Ivar Ivask iš Minneapolio universiteto viename žurnale parašė, kad "Radauskas yra didžiausias iš gyvųjų lietuvių poetų", bet ar mes galėtumėm sukrapštyti bent 5% lietuvių visuomenės, kuri žinotų kas yra Henrikas Radauskas? O gal ir Radauskas yra beprotis, nes tokie jo vaizdai, kaip pav. "Debesų vaivorykštė pražysta ant mano galvos" tame neužmirštamai gražiame eilėrašty "Pilnatis", argi gali būti "normalūs"?

Atleisk, gerb. skaitytojau, šia įžangą ir leisk man dar kiek smulkiau panagrinėti p. Kazimieraičio straipsnį. Jo antraštėje aš randu žodį "Supermodernizmą". Jeigu p. Kazimieraitis iš tikrųjų taiko tokį apibūdinimą A. Škėmos stiliui, tai man tenka suabejoti jo tikslumu. Istoriniai ieškant vietos A. Škėmos vaizduosenai reikėtų, kad panašia drąsa, net dar didesne, pietvakarių Europos rašytojai išsireikšdavo jau prieš 40 metų. Patikėkit man, A. Škėma nėra didysis revoliucionierius, kurio taip bijoma! Supermodernizmas literatūroje yra šiandien toji srovė, kuri vadinasi "Letrisime", gal ją lietuviškai galima būtų pavadinti "Raidizmu". Tai tikrai vienas paskutiniųjų mados šūkių. Šios manieros autoriai žiūri į raidą, kaip į turinį ir tiki, kad atskiros raidės, nebūdamos sudėtos į žodį, turi tą paskutinę absoliutišką formos grynumą, kurį raidės sudarančios žodžius "užmuša". Taigi, letristai arba raidistai užpildo savo knygas ne žodžiais, bet atskirų raidžių mozaika. Tai yra tam tikra paralelė abstraktiniai išraiškai vaizduojamame mene, pav. olando Mondriano tapybai. Tačiau, kaip jau sakiau, Antano Škėmos jokiu būdu negalima pavadinti supermodernistu. Gal leisti man jame matyti vizionarinį ekspresionistą. Kalbant apie ekspresionizmą (arba net siurrealizmą) aš norėčiau pasakyti, kad mūsų rašytojas savo "Giesmėje" nepasirodo šių šiandien jau istorinių stilių epigonu, atvirkščiai, Antanas Škėma per savo kaip tikrojo kūrėjo vienkartinę ir nepasikartojamą asmenybę bando realizuoti save (tai tikrai ar ne bus kaip tik centrinė kūrėjo problema), ir todėl jis, žinoma, pasireiškia visu savo šviežumu. Škėma mėgsta kalbėti drąsiais vaizdais, įdomiais simboliais. Bet ar įvairių simbolistinių formų kultivavimas nėra toji lietuviškojo Genijaus specifinė privilegija?

P. Kazimieraitis nesutinka su mano nuomone, kad vertinant meno kūrinį reikia stengtis žiūrėti iš kurėjo taško. Noriu pabrėžti, kad šiame mano teigime aš prašau šį kartą užakcentuoti ir žodį "kūrėjo". Taigi, aš nesakau, kad reikia žvelgti iš kiekvieno ką nors produktuojančio žmogaus taško, pav. iš diletanto nusistatymo, bet žvelgti iš kūrėjo požiūrio. Kas yra tikroji kūryba nėra taip lengva nusakyti trumpame laikraščio rašiny. Tikrai, skaičius tų žmonių, kurie bandytų pažvelgti į meno kūrinį iš jo formavimo pusės, stilistinės "laikysenos", išraiškos jėgos — nepaprastai mažas. Diletantas skaitytojas vis ieško panašumo (gamtos panašumo), meną suprantantis ieško dailininko, bet kas ieško stiliaus grynumo? Vienas iš tikrosios kūrybos atsiskleidimo momentų, kai forma tampa turiniu. Bet kokias tikrojo kūrybinio proceso galimybes mes turėtumėm, forma turi būti visuomet stipresnė už atpasakojamą dalyką.

"Turiu prisipažinti, kad A. Škėmos "Giesmė" man yra lietuviškais žodžiais ir sakiniais arabiškai parašytas kūrinys" savo p. Kazimieraitis ir vėliau pareiškia "Deja, "Giesmę" skaitydamas žodžius suprantu, bet tai ir tiek". Ar tai nėra panašu į tai, kad mes žiūrėdami pav. į Cezanneo kris taliniškas kalnų kompozicijas, palaikytumėm: taip, mes viską suprantam. Čia yra suvartota tiek ir tiek gramų prūsų mėlynųjų dažų, čia brūkštelta ir tiek ir tiek kartų pilkai ružava spalva, o tenai paveikslo foną sudaro sidabrinių italų pieštuku nubrėžtos linijos. Bet viskas kartu tikriausia yra snobiškas "arabiškumas". — Ne! — Kritika yra kūrybinė jausmo išraiška. Turėjimas fizine prasme akių dar nenuro do galimybės pasidaryti kritiku. (Akis turi, kaip nekeista, visi žmonės). Kritikas panašiai kaip pianistas pirštus, turi ilgus metus ir nepraleisdamas nei vienos dienos lavinti savo akis. Ir kartu jis turi nusimanyti apie kritikos mokslą, ir dar daugiau: siekti savo žvelgime elementų apjungimo, tai gi tos įtikinamos sintezės, kuri nedaug tesuranda kūrėjų, o gal dar mažiau skaitytojų.

Ponas B. Kazimieraitis yra labai gerai išauklėtas ir tikrai mandagus žmogus.

Jis galvoja, kad Škėmos "Giesmė" yra beprotio darbas, bet jis būdamas švelnaus būdo pakeičia žodį "beprotybė" į gražiai skambančią "sizofreniją". Kartu jisai paaiškina, kad jis, kaip normalus žmogus myli tik normalų ir apynormalį meną. Man gaila, kad p. Kazimieraitis nenusako kokio stiliaus, kokios epochos yra tas jo normalus menas. Man kažkodėl kyla įtarimas, kad jisai vadina normaliu menu vien tik realizmą arba bent pusiau realizmą. Jeigu taip, ar panašiai, tai norėčiau pareikšti, kad visi stiliai yra lygiai geri (net ekspresionizmas, abstraktizmas, siurrealizmas), o blogi tikrai rašytojai arba kritikai. Kas liečia normalumą, tai jo ribas labai nesunku nustatyti. Normalus žmogus niekuo neišsiskiria iš kitų. Jis yra tas garbingas pilkasis kasdienybės atstovas. Pavyzdžiui, pagal Gallupo instituto oficialią statistika, normalus amerikietis yra 13 metų vaiko išsilavinimo. Nenormaliais gi laikytini visi tie, kurie yra arba žemesnės arba augštesnės inteligencijos. Normalus žmogus pav. skaito Daily News arba Daily Mirror", o nenormalus The New York Times arba Herald Tribune. Aš negaliu paslėpti savo simpatijų visiems normaliems žmonėms ir jokių būdu negaliu suprasti, kodėl pav. toks talentingas poetas kaip Tuwim, taip nemandagiai (nors ir pasiutiškai presiziškai!) apibūdina normalius žmones kurie viską žino, viską mato, viską supranta:

"..I oto idą, zapięci szczelnie,
Patrzą na prawo, patrzą na lewo.
A patrza — wizda wszysko oddzielnie:
Że dom... że Stasiek... że kon... że drewo..."

I eilėraščio "Mieszkancy"

Viena maža nelaimė gali kartais atsitikti su normaliais žmonėmis, būtent, 100 metų pavėlavę jie pradeda garbinti nenormalųjį meną. Aš pav. labai džiaugiuos stebėdamas, kaip šiandienine prasme normalūs žmonės perka Woolworth ir Kresge krautuvėse bepročių inpresionistų įrėmintas reprodukcijas.

Bepročių?— Taip! Dar prieš 50 metų nedaug buvo žmonių kurie juos skaitė už normalius. Normaliai protingas, savo laiku labai įtakingas katalikų laikraščio "Figaro" kritikas Albert Wollf rašė pažodžiui apie vieną iš pirmųjų impresionistų parodą: "Rue le Peletier yra nelaimės gatvė. Po to kai tenai sudegė opera, dabar atsitiko naujoji nelaimė. Durand Ruel galerijoj šiuo laiku vyksta viena paroda, kuri tariamai susideda iš paveikslų. Aš įeinu į parodos patalpą, ir mano išgązdintos akys pagauna klaikų vaizdą. Penki ar šeši bepročiai, jų tarpe viena moteriškė, sunešė čionai ir išstatė savo "kūrinius". Aš mačiau žmones, kurie juokais plyšo žiūrėdami į tuos paveikslus. Mano širdis (— o, kokia gera, žavėtinai gera yra toji normalių žmonių širdis! — A. Rannito pastaba) kraujais apsipylė. Šitie taip vadinami "tapytojai" vadina save impresionistais. Jie paima gabalą drobės, dažus, teptuką, padaro keletą dėmių ir pasirašo po šiuo terliojimu. Tai yra visiškai panašu į tą apakimą, kai bepročiai Ville-Evrard'e (— didysis beprotnamis Paryžiuje, — A. Rannito pastaba) surenka žvirgždą ir įsivaizduoja, kad jie surado brilijantus".

Kas gi yra tie šeši dailininkai, kuriuos tik konvencionalumo ribose galvoti tegalįs kritikas padaro šizofrenikais. Jie yra: Cezanne, Renoir, Monet, Manet, Pisarro, Sisley ir Berthe Morisot. Šiandien visi miesčionys pagarbiai puošia tų bepročių darbais savo kambarius. Todėl manau, kad vadinti visa tai, kas mums nesuprantama, šizofrenija, yra gal kiek neatsargu.

Gal kam atrodys, kad aš gi nu tik modernistus. Leiskit man save pavadinti žmogumi be "skonio". Aš ne "preferuoju" nei vieno stiliaus, bet aš "preferuoju" kiekvieną dailininką. Neseniai vienas valstybės vyras manęs paklausė New Yorke: "Prašom pasakyti, ar Jūs skaitot moderninį meną geresnį už senąją dailę". Aš atsakiau jam, kad nei vienas jų nėra geresnis už kitą. Jie yra skirtingo formavimo, tai yra viskas. Augštasis renesansas, kuris dar prieš 50 metų buvo taip visų mylimas, šiandien neatitinka mūsų juslinės — antjuslinės būties apibūdinimui. Mums artimesnis yra archaiškas stilius, romanika ir elgreciškas barokas. Ir senais laikais buvo ir gerų ir blogų dailininkų. Stilius ir laikotarpis dar nepadaro menininko, nes ne stilius, o kvalitetas sudaro kūrybos reikšmę. Ir vienodą džiaugsmą mums suteikia ir Ingres'o idealistinis realizmas (jisai beveik turi spalvotos fotografijos panašumą, bet jo apyšaltė, sensibili linija yra įdvasinto grožio) ir Paul Klee bei Čiurlionio abstraktiškos vizijos. Mums artimi, žinoma, tie kūriniai, kurie pataiko į laiko širdį. Škėmos "Giesmė" yra vienas jų. Bet, jo svarbą aš matau ne turiny (gal tas Škėmos herojus ir yra beprotis, bet tai jau būtų tematikos analizavimo klausimas), o originalinėje formoje. Menas nėra gamtos veidrodis, bet menas yra estetinai patvarkyta, patobulinta gamta. Realistinis — naturalistinis apipavidalinimas yra tik **viena** stilistinė galimybė, tik **viena** tiesa. Iš tikrųjų gi tiesa yra daugiaveidė, ir jos vienpusis sprendimas, kiek jis tobulas bebūtų, sukelia daugelį priešta ravimų. Aš kartoju šio savo paviršutiniško rašinio pagrindinę mintį: nėra blogų stilių, gali būti tik blogi menininkai arba kritikai.

O tuo tarpu ji šypsosi...

DRAMOS VEIKALŲ KONKURSO PIRMĄJĄ PREMIJĄ LAIMĖJO ANTANAS ŠKĖMA

Kultūros Fondo skelbtojo dramos veikalų konkurso pirmąją premiją 500 dol. laimėjo rašytojas Antanas Škėma už veikalą "Pabudimas", gi antrąją premiją 300 dol. laimėjo rašytojas Stasys Laucius už veikalą "Ponios Žydrienės bendrabutis".

Konkurso Jury Komisijai pirmininkavo Aldona Augustinavičienė, sekretoriavo Stasys Tamulaitis, nariais buvo Aloyzas Baronas, Stasys Pilka ir Vytautas Valiukas.

Viso buvo gauta 23 veikalai.

Atžymėtinais Komisija rado Ožkabarzdžio "Kanarėlė", Nijolės "Viens ir kiti", Vijoklio Sugrįžimas" ir Žvaigždiko "Paskutinė viltis".

Premijų įteikimas įvyks Clevelande specialiame literatūros vakare kovo pradžioje.

LIETUVIAI ĮKŪRĖ NEW YORKO MIESTĄ...

Vasario 2 d. suėjo 300 metų, kai 1653 metais Manhattano saloje susikūrusiam olandų kaimui New Amsterdam buvo suteiktos miesto teisės ir anglų buvo pavadintas New York.

Išeitų, kad tikraisiais New Yorko įkūrėjais buvę olandai. Bet ne mažiau už olandus prie miesto įkūrimo prisidėjo ir lietuviai.

Kur įrodymai?

The School of Thinkers yra taip rašęs:

XVII-to amžiaus pradžioje, būtent 1618-20 metais, tvirta lenkų kariuomenė, Romos bažnyčios remiama, įsiveržė į Lietuvą grąžinti lietuvių liuteronų ir kalvinų į katalikybę. Protestantai lietuviai griebėsi ginklo gintis nuo užpuolikų, bet jie buvo sumušti ir neteko savo įtakos. Tie, kurie išliko gyvi ir turėjo kokį turtą, pasklido po visą pasaulį — Graikijoje, Šveicarijoje ir kitose šalyse, bet dauguma iš jų vyko į Angliją, o iš ten su piligrimų tėvais vyko į Ameriką. Tarp jų buvo toki didžiūnai, kaip štai Buttvilai, Gedvillai, Ardvillai, Landžiai, Gregai, Daukantai, Purviai, Zubrickai ir kiti, kurių dvarai buvo konfiskuoti Romos katalikų bažnyčios ir lenkų valdžios, bet kurių dvarvietės ligi šio laiko išlaikė savo senu valdovu vardus, ir kaip pėdsakai, užsilik iš tos žilos senovės, daugiausi iš Kauno gubernės. Kiti pro testantai, kurie neturėjo tur to toliau pabėgti, imigrav šimtais tūkstančių į Latvija užplūsdami visą šalį. Tad kunigaikštis Jokūbas, būda mas pats protestantas, nupi ko tiems tremtiniams mažą s lą, Mažąją Antiles, ir pavadin ją "Gaudalupi", arba "perse kiojantiems ir nugalėtiems" i kolonizavo toje saloje dešim tis tūkstančių lietuvių tremti nių.

Po trejų metų, kai įvyko t kolonizacija, ištiko tarp Ang lijos, Prancūzijos ir Ispanijo karas, kurio vaisius — Guada lupi liko prancūzų nuosavybė Anglijai nesvarbu buvo pasila kyti Guadalupi, kuri tais lai kais buvo mažos vertės, bet j pasiuntė keletą laivų perkeli kolonistams į Ameriką, i jiems davė vietą prie Hudson upės, kur dabar stovi Nev Yorkas ir tie lietuviai pradėj statyti miestą, kurį pavadin "Aušra". Tuo laiku prasidėj gausinga imigracija olandų kurie taip pat apsigyveno toj vietoje, ir tarp lietuvių ir ola dų kilo ginčų dėl miesto vardo Lietuviai norėjo palaikyti var dą "Aušra," o olandai "Nev Amsterdam", ir tie ginčai ėj ligi Duke of York ir išsprendi ginčus, pavadindamas tą mie tą savo vardu — New York.

I

Giovanni Guareschi

MAŽASIS DON CAMILLO PASAULIS

Kasdien don Camillo matuodavo varpinės plyšį ir kasdien jį rasdavo vienodą —nedidėjo, bet ir nemažėjo. Pagaliau, pritrūkęs kantrybės, vieną dieną jis pasiuntė zakristijoną pas Peppone.

— Eik ir pasakyk mėrui, tegu jis ateina tuojau pat pasižiūrėti katastrofos. Paaiškink jam, kad tai rimtas reikalas.

Zakristijonas nuėjo ir sugrįžo.

— Mėras pasakė, kad jis tiki jūsų žodžiui. Jis įsitikinęs, kad tai rimtas dalykas, bet jei jūs jam norite parodyti plyšį, tai pats nuneškite varpinę į mėriją. Jis priiminėja iki pentos valandos.

Don Camillo nieko neatsakė, tik vakare po pamaldų, padarė mažą pastabėlę:

— Jei rytoj, — pasakė jis,— Peppone, arba kuris nors iš jo gaujos turės drąsos ateiti į pamaldas, mes matysime spektaklį... Bet jūs žinote, jie baisūs ir nepasirodys.

Ištikrųjų kitą rytą bažnytėlėje nebuvo nė vieno raudonųjų. Bet, prasidėjus pamaldoms, visi išgirdo per aikštę žengiant išsirikiavusių žmonių kojų garsus. Visi miestelio raudonieji, net ir iš kaimyninių vietovių, pradedant batsiuviu Bilo su medine koja ir baigiant Roaldo, kuris sirgo kaip arklys, išsirikiavę gretose, išdidūs kaip Artabanai, artėjo prie bažnytėlės eidami į koją, užpakaly Peppone.

Taip pat tvarkingai, kaip atėjo, suėjo į bažnytėlę ir užėmė vietą, visi kaip vienas granitinis blokas, su rūsčiais veidais, lyg jūrininkai iš kreiserio Potiomkino.

Atėjo pamokslo momentas. Don Camillo gražiai nupasakojęs gailestingąjį samaritanietį, baigė atsišaukimą į parapijiečius šiais žodžiais:

— Kaip visi jūs žinote, išskyrus tuos, kurie turėtų žinoti, mūsų varpinėje yra pavojingas plyšys. Tad aš kreipiuos į jūs, mano ištikimieji, kad jūs pagelbėtumėte Dievo namams. Kada aš sakau "ištikimieji", aš galvoju apie tuos, kurie ateina čia, kad jaustųsi arčiau Dievo, bet ne dėl to, kad pademonstravus savo karinį pasiruošimą. Tiems nesvarbu jei varpinė griūs.

Po pamaldų don Camillo, atsisėdęs prie mažo staliuko, priiminėjo aukas. Bet visi, padėję auką, neskubėjo laukan, bijodami nepamatyti spektaklio. Jo ilgai laukti nereikėjo, nes Peppone batalijonas pajudėjo ir sustojo prie staliuko. Tada Peppone atsiskyrė nuo būrio.

— Nuo šios varpinės viršaus varpai sveikino išlaisvinimo rytą ir nuo šios varpinės viršaus rytoj varpai sveikins džiaugsmingą proletariato revoliucijos rytą!

Tai pasakęs jis prieš don Camillo paklojo raudoną nosinę pilną variokų ir paskui, iškėlęs galvą, atsistolino su savo batalijonu.

Don Camillo nusiskubino su pintinėle pas Kristų. Jis trium favo, gi Kristus buvo nustebintas.

— Tu buvai teisus, don Camillo!

— Viešpatie, tai visai normalu, — atsakė don Camillo. — Jūs pažįstate žmoniją, bet aš pažįstu italus.

Iki tam laikui don Camillo laikėsi gerai. Bet jis į pabaigą padarė vieną klaidą, pasiųsdamas Pepponei pasveikinimą, kad šis savo vyrus taip gražiai kariškai paruošęs ir pastebėjo, kad tegu juos gerai išmoko sukinį aplink ir bėgti, nes to jiems galės prireikti proletarinės revoliucijos dieną.

Tas Pepponei nepatiko ir jis pasilaikė pas save don Camillo vieną šuniuką...

***

Vieną lytingą naktį kalnelyje visų apleistas namelis užsidegė. Jame niekas nebegyveno ir niekas ten nesilankydavo, nes sakydavo, kad aplink yra pilna nuodingų gyvačių ir vaiduokliai vaidenasi.

Keisčiausiai tai, jog namelis tikrumoje buvo tik akmenų krūva, nes jo gyventojai jau seniai iš ten buvo išsikraustę, išsinešdami visus baldus. Gi dabar jis degė, kaip koks fakelas.

Iš miestelio susirinko didelis žmonių būrys pasižiūrėti gaisro. Don Camillo irgi įsiterpė į būrį smalsuolių ir drauge su kitais artėjo prie namelio.

— Tai turėtų būti revoliucionierių darbas, kurie prinešė šiaudų ir paskui padegė, atšvetimui kokios nors sukakties, — pastebėjo don Camillo. — Ką dėl to pasakys, ponas mėras.

Bet Peppone neatsuko galvos.

— Ką jūs norite, kad aš žinočiau? — sumurmėjo jis.

— Tačiau, kaip mėras, turėtumei žinoti — atkirto don Camillo, šypsodamasis. — Gal būt, šiandien kokia nors istoriška data?

— Jūs turėtumete to nesakyti, net dėl juoko, nes rytoj visas miestelis sakys, kad tai mūsų darbas, — atsiliepė vienas iš Peppone "leitenantų" Brusco, kuris neatsiliko nuo šefo nė per žingsnį.

Bet priėjus tako galą, kuris dingo kalnely, Peppone ir užpakely jo sekę žmonės sustojo. Iki namelio bebuvo likę gal tik keli šimtai žingsnių ir vėjas atpūtė dūmų kvapą.

— Sakyčiau, kad tai dega šiaudai? Žibalas!

Tarp žmonių prasidėjo visokios kalbos. Karo metu miestelyje ir aplink stovėjo kariuomenė. Galėjo užsilikti benzino bakai, arba kas nors pavogęs pasidėjo.

Don Camillo pradėjo juoktis.

— Nedarykite istorijų. Tas manęs neįtikina. Aš pats noriu savo akimis pamatyti kas ten yra.

Ir atsiskyręs nuo grupės, jis nuėjo namelio link. Bet nepaėjo nė šimto žingsnių, kai jį pasivijo Peppone.

— Atgal! — sušuko jis.

— Kokia teise tu kišies į mano reikalus, — atsakė don Camillo, atmesdamas skybėlę ant pakaušio ir paruošdamas kumštis muštis.

—Aš jums įsakau kaip miestelio mėra. Aš negaliu leisti, kad vienas iš mano pavaldinių išstatytų savo gyvybę į pavojų.

— Kokį pavojų?

— Ar jūs neužuodžiate žibalo ar benzino kvapą? Kas žino, kas ten gali būti viduje?

— O ar tu žinai, kas ten yra viduje?

—Aš, aš nieko nežinau, bet mano pareiga yra jus įspėti. Jei yra benzino, tai gali būti ir kitko.

Don Camillo pradėjo juoktis.

— Aš suprantu. Tave apėmė baimė ir tau nepatogu prieš savo gaują, kad jos vadas gauna drąsumo pamoką iš biauraus reakcionieriaus kunigo koks yra don Camillo.

Peppone suspaudė kumštis.

— Mano vyrai mane mat mušantis kalnuose ir...

— Bet dabar reikia pasirodyti lygumoje, draugas mėrai Baimė ne ta pati kalnuose i lygumoje.

Peppone pasispiaudė į delnus, išpūtė savo plačią krūtinę ir pradėjo eiti namelio link pasiryžusiu žingsniu. Don Camillo pasižiūrėjo valandėlę i pasivijo jį.

— Sustok, — sušuko jis paimdamas Peppone už rankos.

— Pasitrauk, — sušuko Peppone, ištraukdamas ranką.— Eik laistyti savo gėles, aš einu toliau. Pamatysim, kas bijo.

Don Camillo buvo pasiryžęs muštis, bet prisiminė, kad jis kunigas. Jis irgi išpūtė savo krūtinę ir suspaudęs kumštis ėmė eiti greta.

Jie ėjo greta vienas šalia kito — Peppone ir don Camillo. Nuotolis iki namelio mažėjo. Jau jautė liepsnos šilumą ir spaudė dar labiau kumštis, sukasdami dantis, žvilgterėdami skersomis vienas į kitą, tikėdamiesi, kad kitas pradės atsilikti.

Aštuoniasdešimt, šešiadešimt, penkiasdešimt žingsnių...

— Stok! — pasigirdo stiprus balsas, kurio negalima buvo nepaklausyti. Abu sustojo. Paskui apsisuko ir pasileido atgal bėgti.

(Nukelta į 6 psl.)

GRIPAS YRA UŽKREČIAMA LIGA

DR. A. GRIGAITIS

Gripas arba influenza yra užkrečiama liga, kuri kartais pasirodo epidemijos formoj ir plečiasi nepaprastai greitai.

Šiuo metu gripas šiaučia Europoj ir kituose kraštuose, kiek lengvesnėj formoj ir pas mus Amerikoj.

Prisimenama 1918 metų "španka" Lietuvoj, kada šios ligos buvo paguldyti lovon ištisi kiemai, kaimai ir t. t. Gydytojas, persimetęs per pečius gydytojo terbą, keliavo iš kiemo į kiemą, iš kaimo į kaimą ne tik teikdamas sergantiems medicinos pagelbą, bet kartais ligoniams išvirdavęs ir sriubos bei pašerdavęs, pagirdydavęs gyvulius nes visa šeima negalavo.

Susirgimai gripu dažniausia pasitaiko pavasarį ir rudenį, nors ši liga dažnai pasirodo ir žiemos metu.

Gripas yra labai užkrečiama liga. Nuo vieno šeimos nario beregint užsikrečia visa šeima. Ligos užkrėtos sveikam persiduoda nuo ligonio pastarajam kosint, čiaudant, arti kalbant, bendrai dėl tiesioginio kontakto su ligoniu —pasisveikinant, naudojant valgiui vieną indą ir panašiai. Geriausia dirva gripui plėstis retai vėdinamos patalpos.

Gripo užkrėtos nėra atsparios ir lauke jos greitai žūsta. Šiai ligai plėstis labai padeda susisiekimo priemonės: patys žmonės, keliaudami iš vietos į vietą išvežioja šią ligą.

Gripo inkubacijos periodas (laikas nuo užsikrėtimo iki susirgimo) yra gana trumpas 1—2—3 dienos.

Liga dažniausia prasideda staiga, krečia šaltis, skauda galvą, laužo (skauda) kaulus, ypač galūnese, strenose, bendras negalavimas, prapuola apetitas.

Liga kartais pasireiškia galvos (smegenų), kvėpavimo takų ir vidurių komplikacijomis. Prie galvos smegenų gripo — smarkus galvos sopėjimas, nemiga, neuralgijos, ligonio neramus, o kartais panašu į smegenų įdegimą.

Prie skrandžio žarnų gripo formos yra suerzintas virškinimo aparato gleivinės, būna piktinimas, vėmimas, viduriavimas. Dažniausia gripas kimba į kvėpavimo takus: nosies sloga, balso užkimimas, kosulys, bronchitas, plaučių plėvės įdegimas. Ne retas gripo priedas — plaučių įdegimas.

Gripas turi vieną savybę: jisai organizme suranda silpnas vietas (organus), jose stiprinasi ir išsaukia šių organų susirgimą arba esamo susirgimo paaštrėjimą. Taip, serga širdies ligomis, turį paslėptą arba veik užgesusį plaučių džiovos židinį, gripas dažnai būna šių ligų komplikacijų priežastim.

Atsiradus šeimoj gripui, patartina susirgusį patalpinti atskiran kambarin. Gerai vėdinti gyvenamasias patalpas. Specifinių vaistų gydyti gripą nėra. Geriausia, susirgus gripu, atsigulti lovon, pieniškas maistas, valyti vidurius. Iš vaistų dažniausia naudojamas aspirinas. Kad išvengus komplikacijų pasilikti lovoj, šiltam kambary iki visiško pasveikimo.

Nesant komplikacijų, gripas yra tik kelių dienų liga.

Lietuvių šventė

ALT Waterburio skyrius Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimą ruošia vasario 8 d. — sekmadienį lietuvių parapijos salėje. Pradžia 6 val. vak.

Kalbės ALTo Vykdomojo Komiteto pirmininkas L. Šimutis iš Chicagos ir adv. K. Kalinauskas iš Bostono. Programoje dalyvaus parapijos choras ir vyrų kvartetas.

Į šventę kviečiami visi Waterburio ir apylinkių lietuviai.

S.

ŽINIOS IŠ LONG ISLAND

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas Port Jefferson, Midland Rd., šaukia visuotinį susirinkimą, vasario 6 d., 8 val. vakare.

Vasario 8 d. ALP Klubas, savo svetainėje Port Jefferson Middland Rd., rengia užgavėnių balių su linksmais šokiais. Svetainė bus atidaryta 3 val. p . p. Vakarienė 6 val.

Vasario 16 d. minėjimas įvyks ALP Klubo svetainėje Port Jefferson. Kalbėtojų bus iš New Yorko ir kt. Visi Long Island lietuviai kviečiami tą dieną dalyvauti. Po minėjimo bus linksmoji dalis su užgavėnių linksmais šokiais. Minėjimas prasidės 2 val. p. p. linksmoji dalis 6 val. Įėjimas nemokamas.

B. Čeponis

DON CAMILLO...

(Atkelta iš 5 pusl.)

Po dešimties sekundų pasigirdo didelis sprogimas ir namelį išlėkė į padanges.

Peppone su Don Camillo gulėjo pargriuvę ant tako. Aplink nė vieno žmogaus. Visi išsigandę išbėgiojo. Pasikėlę ir jie pasuko į miestelį. Staiga Peppone sumurmėjo:

— Aš būčiau geriau padaręs, jei būčiau leidęs jums eiti pirmyn.

— Tą aš ir galvojau. Buvo prarasta puiki proga.

— Jei aš būčiau leidęs jums eiti pirmyn, — tesė Peppone, —aš būčiau turėjęs progos pamatyti išlekiant į padangęs patį juodžiausį reakcijonierių.

— Nemanau, — atsakė don Camillo. — Aš būčiau vis vien sustojęs.

— Ir kodėl?

— Nes aš žinojau, kad namelio rūsy buvo šeši bakai benzino, devyniasdešimt penki šautuvai, šimtas šešiasdešimt granatų, dvi dėžės su šoviniais, septyni kulkosvaidžiai ir trys dėžės su sprogstama medžiaga...

Peppone sustojo nustebęs. Iššokusiomis akimis jis žiūrėjo į don Camillo nieko neištardamas.

— Nėra ko stebėtis, — paaiškino don Camillo.—Pirm padegdamas, aš padariau inventorių.

Peppone suspaudė kumštis.

— Aš turėčiau jus šią valandą pritrenkti, — sušuko jis grieždamas dantimis.

— Pilnai suprantu, Peppone, bet mane ne taip lengva pritrenkti.

Jie ėjo toliau tylėdami. Kai Peppone iš naujo sustojo.

— Bet jūs žinojote, koks gresė pavojus! — sušuko jis. — Ir jūs visvien prisiartinote iki penkiadešimties žingsnių ir, jei nebūtų surikę "stok" būtumėte ėjęs toliau!

— Aišku! Aš žinojau, kaip lygiai ir tu žinojai. Tai buvo tik drąsumo klausimas.

Peppone palingavo galva.

—Nėra ko ir sakyti, mes abu esame vienoje aukštumoje. Gaila, kad jūs neesate mūsiškis!

— Tą patį aš galvoju, gaila, kad tu neesi mūsiškis.

Prie klebonijos atsisveikino.

— Tikrumoje, jūs man padarėte didelį patarnavimą, — pasakė Peppone. — Šita šetoniška medžiaga ant mano sąžinės kabojo kaip Damoklio kardas.

— Neskubėk su istoriškomis citatomis, — patarė don Camillo.

— Bet, — pradėjo iš naujo Peppone. — Jūs sakėte, kad ten buvo septyni kulkosvaidžiai. Tikrumoje buvo atuoni. Kas galėjo paimti vieną?

— Nesirūpink dėl to, — atsakė don Camillo. — Tai aš. Kada kils proletariato revoliucija, aš tau patarčiau toliau laikytis...

— Mes susitiksime pragare, — sumurmėjo Peppone atsitolindamas.

Don Camillo nuėjo priklaupti prieš Kristaus altorių.

— Aš Jums dėkoju, — pasakė jis. Aš Jums dėkoju, kad mums sušukote "stok!" Be Jūsų viskas būtų buvę pagadinta.

— Ne, — atsakė Kristus šypsodamasis. — Žinodamas, koks gresia pavojus, tu nebūtumei toliau ėjęs, bijodamas nusižudyti. Tu pirmas būtumei bėgęs atgal, don Camillo.

— Aš tai žinau, bet kartais nereikia savimi pasitikėti. Kartais išdidumas mus pražudo!

— Geriau tu man paaiškink tą istoriją su kulkosvaidžiu. Ar tu tikrai paėmei šį prakeiktą ginklą?

— Ne, — atsakė don Camillo. — Aštuoni kulkosvaidžiai buvo, aštuoni ir sprogo. Bet nėra bloga, kad raudonieji manytų, jog aš turiu kulkosvaidį.

— Gerai!— pasakė Jėzus. — Arba būtų buvę gerai, jei tai būtų teisybė. Visa nelaimė ta, kad tu tikrai paėmei šitą nelaimės įrankį. Kodėl tu pasidarei melagiu, don Camillo?

Don Camillo tik skėstelėjo rankomis.

Kitą savaitę tolimesni don Camillo ir Peppone nuotykiai.

PUOLA LAISVOSIOS EUROPOS RADIJĄ

Netoli Muncheno esančiame Holzkircheno aerodrome stiebiasi į dangų stipriausio Vak. Vokietijoje vidutinėmis bangomis siųstuvo radijo stulpai. Ten yra įtaisyta Laisvosios Europos radijo siunčiamoji stotis, pastatyta už amerikiečių suaukotus pinigus. Siųstuvo misija — kovoti dėl laisvės, šaukti visus į laisvės žygį. Tiesioginė jo paskirtis — pirmoj eilėj pavergtiems Europos kraštams tarti radijo bangomis laisvės žodį ir nupiešti nuo bolševizmo veido kaukę.

Tačiau Laisvosios Europos siųstuvas nuolatos puolamas vokiečių spaudoje, o ypač piktu žodžiu jį nekartą palydi vokiečių pabėgėlių ar tremtinių spauda.

Šį kartą norisi atkreipti dėmesį į "Revue" žurnale Nr. 3 1953 įdėtą itin piktą atsiliepimą, kuriame rašoma, kad esą, pravedus Bavarų parlamentui tardymą, pasirodė, kad Laisv. Europos radijas "nėra nei laisvas, nei europietiškas, o amerikiečių tautinio komiteto 25 mil. dolerių rodosi esą skirti ne kovai su bolševizmu, bet greičiau jam skatinti". Vokiečių pabėgėliai ypač piktinasi asmenine radijo tarnautojų sudėtimi.

Minimas žurnalas tvirtina, kad net ir po vėlesnių pakeitimų tarp radijo tarnautojų vadovų esą apsčiai ne tik čekų nacionalistų, bet ir buvusių čekų komunistų vadų. Kadangi programų vedėjas amerikietis nemoka čekiškai, tai puolimai nukreipti prieš dr. Peroutką, kuris šiandien iš New Yorko vadovaująs siustuvu čekų skyriui, o 1947 m. per "Dnesek" žurnalo skiltis skelbęs: "Mes esame su Sov. Sąjunga sujungti savo gyvybe ir mirtimi... Šitoji tezė sudaro savaime suprantamiausią mūsų užs. politikos aksiomą". Toliau puolami kultūrinio skyriaus vadovas dr. Demez, New Yorko centre dirbąs J. Stranskis, dr. Vanek ir kt. Žurnalas samprotauja, kad tuo metu, kai jų suvedžioti čekai turėjo pasilikti bolševikų rankose, jie patys šiandien naudojasi Vakarų laisvėmis. Esą, anksčiau dirbę už rublius, šiandien tie Maskvos kolaborantai, anot socialdemokrato parlamento nario Reitznerio, su karališkais atlyginimais sėdi LE radiofone... Tuo esą piktinami ne tik tremtiniai, bet ir vokiečiai, Tačiau stipriausio Vak. Vokietijos vidutinėmis bangomis siustuvo nesą galima palikti ideologinių bolševizmui kelių tiesėjų rankose...

Pavydulingoji uošvė

(Atkelta iš 3 psl.)

— Bet jį dabar paleis, jis pats pasiims.

— Nepaleis.

— Kodėl?

— Ar žinot, kas lagamine yra?

— Kodėl?

— Ar žinot?

— Aš nežiūrėjau. Prašė palaikyti, tai padėjau į sandėliuką. Aš nesmalsi.

— Geriau pažiūrėkit.

— Kad užrakintas.

— Atneškit, pažiūrėsim.

— Bet kam?

— Kai pamatysit, neklausit.

Moteris stovėjo sumišusi ir išsigandusi.

— Geriau pažiūrėkit, kol policija nerado. Ir Pranas taip nori.

Moteris išėjo į koridorių ir grįžo su lagaminu. Lagaminas buvo nedidelis, bet sunkus, lyg akmenų prikrautas būtų. Ruginis vos jį užkėlė ant stalo. Užkėlęs lagaminą paprašė vielos gabalą atnešti ir jai atnešus ėmėsi darbo. Užraktas buvo labai prastas ir Ruginis jį atrakino be vargo. Moteris jį sekė be žodžių.

(Bus daugiau)

NAUJASIS IMIGRACIJOS ĮSTATYMAS

Bendrai paėmus pagal naująjį įstatymą imigracijos procedūra į šį kraštą bus tokia pat kaip ir anksčiau.

UŽSIREGISTRAVIMAS

Imigrantai, kaip ir anksčiau turės pirmoje eilėje užsiregistruoti JAV konsulate. Tada konsulatas jiems atsiųs specialias formas, kurias svetimšalis turės užpildyti ir, asmeniškai arba paštu, kuo greičiausiai konsului sugražinti. Konsulatas gavęs jas svetimšalį ir jo šeimą įtrauks į Imigracijos laukiančiųjų sąrašą.

Jei asmuo yra gimęs šalyje, kurios kvota nėra išnaudota jis gaus savo kvotos numerį gal net anksčiau negu vizos formalumai bus baigti, svetimšaliai gimę kraštuose, kurių kvotos yra labai mažos, ir išnaudotos jau daugeliui metų į priekį turės laukti ištisus dešimtmečius, jei jie negalės būti įsileisti į šį kraštą kaip asmenys kurių gabumai ir talentas šiam kraštui labai naudingi. Šios "first preferance" kategorijos liūdymas negali būti užpildytas pačio imigranto. Tai jam išrūpins asmuo arba įstaiga kuri numato jį priimti, pasiųsdama atitinkamą peticiją Generalinam Prokurorui Washingtone, prašydami minėtam svetimšaliui suteikti "pirmą pirmenybę". Šios peticijos pasiuntimo data, prasideda šios kategorijos svetimšalio vizos laukimas.

APLIKACIJA DĖL VIZOS

Kada asmuo iškviečiamas užpildyti vizos formos jis suteikia sekančią informaciją: pilną ir teisingai surašytą vardą ir pavardę, svetimas pavardes jis naudoja, rasę ir tautinę klasifikaciją (tautybę), pavardes ir adresus šeimos narių ar giminių, kurie gyvena šiame krašte, savo būsimąjį adresą, Jungtinėse Valstybėse, savo vykimo į čia tikslą, pavardes ir adresus asmenų, draugų ir giminių su kuriais jis Amerikoje bendradarbiaus.

Jis turi duoti trumpą savo gyvenimo aprašymą, ar jis buvo areštuotas, teismo baustas ar bausmė jam buvo dovanota, ar jis priklauso organizacijoms kurios šiame krašte laikomos priešvalstybinėmis (bendrai tai laikomos komunistinės ir anachistinės organizacijos, kurios siekia pakeisti prievarta Amerikos valdymosi būdą).

Kartu su šiais dokumentais kandidatuojąs imigrantas turi konsului patiekti tebegaliojantį pasą ar kurį kitą panašų dokumentą, tris pasirašytas fotografijas, dvi savo gimimo metrikas, du policijos pažymėjimus apie savo elgesį ir jei kaip, kalėjimo liudymą. Jei jis yra tarnavęs kariuomenėje jis turi pateikti du pažymėjimus apie savo tarnybą joje. Jei dėl kokių nors priežasčių svetimšalis šių dokumentų pateikti negali, konsulas gali sutikti priimti kitus juos atstojančius dokumentus.

Kartu pridedamas tam tikras registracijos mokestis: penki doleriai, gali būti sumokama Amerikos doleriais arba valiuta šalies kurioje viza prašoma.

Tada kiekvienas svetimšalis duoda savo pirštų nuospaudas ir sveikata yra konsulato gydytojo patikrinama. Dviejų liudininkų ir konsulo akyvaizdoje jis pasirašo savo prašymą, garantuodamas, kad viską ką jis parašė yra tiesa. Ši priesaika yra labai svarbi, nes dėl jos sulaužymo jis ateityje gali lengvai būti iš Amerikos deportuotas ir į ją daugiau neįsileistas.

UŽLAIKYMO ĮRODYMAS

Svetimšalis taip pat turi konsului garantuoti, kad jis netaps visuomenės Jungtinė-Valstybės našta. Tad, paprastai jis prašomas patiekti dar porą dokumentų.

1) Jis turi patiekti taip vadinamą "Affidavit of Support" notaro patikrintą dokumentą, pasirašytą Amerikos piliečio ar teisėtai įsileisto rezidento, kad svetimšalis nebus visuomenės našta, nes jis jį pasiima savo globon. Kartu jis pateikia savo turto apibrėžimą, kad konsulą įtikintų kad jis yra tikrai pajėgus savo pažadą išpildyti.

2) Svetimšalis gali paliudyti ir įrodyti jog jis turi pakankamai turto pats save išlaikykyti.

DARBO SUTARTIS

Pagal naująjį įstatymą konsulas gali reikalauti dar trečio dokumento: kontrakto su darbdaviu Jungtinėse Valstybėse. Tuo tarpu pagal senąjį įstatymą toks imigrantas turėdavo būti atmetamas. "First Preference" kategorijos imigrantų kontraktus turi prieš konsulą patikrinti Darbo Rekordus, ar jo įsileidimas nepakenks vietiniams darbo žmonėms. Bet šis nuostatas neliečia imigrantų kurie vyksta pagal kvotas ar pas gimines Amerikoje.

Vizą gavęs svetimšalis sumoka papildomai $20. bet jam nereikia mokėti, pagal senąjį įstatymą, buvusio "galvos mokesčio" $8.

Viza paprastai galioja keturis mėnesius. Jei svetimšalis ir pavėluoja, įrodęs kad jis iškeliavo prieš keturių mėnesių terminą, viza tebegalioja. Tačiau jei jis pavėluoja išvažiuoti be jokių pasiteisinamų priežasčių jo visa pasinaikina. Jei tos priežastys yra pagristos, konsulas gali vizą pratęsti.

DABAR LAIKAS

Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą

GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.

L. TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
(Tarp 9-10 gatvių)
New York City

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIUS, Vedėja
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.
Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.
89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.
TELEFONAI:
Great Neck 2-1546 (Biznio)
Great Neck 2-3389 (Rez.)

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: antrad., ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 3710
Susitarus: pirm., treč. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place
Brooklyn 17, N. Y.
STerling 9-5285
VALANDOS: Kasdien nuo 10 iki 12 ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. visą dieną ir pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare, Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus, Tel. VIrginia 9-6125

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
VALANDOS: 12:30 — 2, 6 — 8, Šeštad. 10 — 3, Ketvirtadieniais ir Šventadieniais uždaryta

T. SAVICKAS, M. D
28 Ashford Street,
Brooklyn 7, N. Y.
Tel. ofiso: APplegate 7-6429
VALANDOS: 1—2, 6—8, Šeštad. 11—3 ir susitarus, Namų TAylor 7-8231

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus, Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždarytą.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7tr Street
New York, N. Y.
VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8, Tel. OR 4-8038

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydytoja
Priėmimo val. ntr., treč. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) **220 East 12th St.**
Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.

Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA'S BAR & RESTAURANT

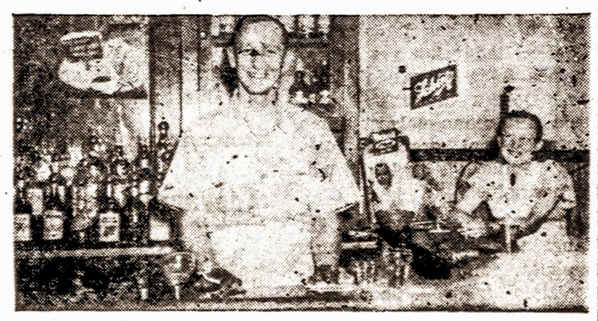

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE

SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTO IR VIETINIO VYNO BEI DEGTINĖS PASRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MISIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS

197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

EINTRACHT SC — LIETUVIŲ SK 5–4

Vasario 1 d. Eintracht SC savo aikštėje, efektingai gelbs tint teisėjui Rothman, kuris bent I-me kėliny buvo dylikt. Eintracht SC žaidikas, įveikė Lietuvių SK 5-4. Pirmam kėliny lietuviai vedė 1-0, vėliau 3-1 ir kėlinį baigė 3-2 savo naudai.

Geltonai — žalieji savo sudėty turėjo naują žaidiką, vidurio puoliką Gonzales (iki šiol Brookhatan-Galicia, American lyga). Gonzales pasirodė esąs lauktinas pastiprinimas ir savo įvedimose rungtynėse įkirto tris įvarčius.

Pirmam kėliny lietuviai nuo latinėj persvaroj ir 10 min. Gonzales iš Sabaliausko padavimo ženklina 1-0. Iš neabejotinos nuošalės Athineos išlygina, bet toliau geltonai — žalieji atsiplėšia iki 3-1 (Gonzales ir Gražys). Kėlinio pabaigoj teisėjas, toli būdamas, diktuoja baudinį, kurio vietoje geriausiu atveju Eintracht SC turėjo mušti baudą, nes jų žaidikas užgriuvo ant vieno mūsiškio, kuris stabdė kamuolį ir visa tai įvyko jau už baudos aikštelės ribų.

Žaidimas kelioms minutėms nutraukiamas ir vyksta aiškinimasis, žiūrovai taip pat įsiaudrina, o smarkiausiai įvykį pergyvena mūsų vartininkas Hlavac. Teisėjas lieka prie savo žodžių ir taip šeimininkai apšvelnina iki 2-3.

Šie du, teisėjo malone pasiekti įvarčiai, atrodo, turėjo reikšmės tolesnei dvikovei. Lietuviai atleidžia ir iniciatyvą perleidžia Eintracht SC. Pastarieji įnikusiai spaudžia ir geltonai — žalieji turi daug darbo gynime. Savo paradais eilę varginančių situacijų naikina Hlavac, kuris kartą, įsiaudrinęs, išbėga kone į aikštės vidurį ir ten bando kumščiuoti kamuolį... Eintracht SC persveria iki 5-3 ir tada vėl lietuviai žygyje. Gonzales įkerta vieną gabalą, prieš tai vieną progą supylęs į virpstą ir jau švilpukas.

Lietuvių SK šiemet žymiai brandžiau žaidžia, ką rodo paskutiniosios rungtynės prieš žymesnius DAFB augštosios lygos klubus, kai prieš Swiss FC pralaimėta 3-4, Brooklyno DSC 2-3 ir dabar prieš Eintracht SC 4-5. Deja, mūsiškiai turi eilę nesmagumų su teisėjais, kurie ne kartą lietuvius jau per daug aiškiai skriaudžia. Po paskutinių įvykių Eintracht Oval, Lietuvių SK atstovas pareiškė, jog "mums atrodo, reguliariai tenka žaisti prieš dvylika priešininkų". Šis pareiškimas atspausdintas vokiečių dienraštyje New Yorke Staat Zeitung und Herold, vasario 2 d. numery.

Jei ir toliau DAFB augštojoj lygoj kai kurie teisėjai nekliudomai galės praktikuoti sūnų ir posūnių politiką, ši futbolo bendruomenė išblės į siaurą biznelį, iš ko visiems tik nuostolis. Lauktina, jog DAFB vadovybė į šiuos nenormalumus atkreips svarų dėmesį.

Eintharcht SC II nugalėjo Lietuvių II 3-1. Garbės įvartis Daukšos (tradicija?).

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Vasario 8 d. Lietuvių SK vyksta į Bronx ir ten žais pirmenybių rungtynes su Sport Club New York. Vieta-Throggs Neck Stadium, 150 Davis Ave., Bronx. Pradžia 2:30 val. Nuo 12:15 val. pradeda antrosios vienuolikės.

Sport Club N. Y. lentelėj užima 7. vietą (17 r., 17 tšk., 40-44 įv.). Lietuvių SK, be rungtynių priskaičius 6-0 pergalę prieš pasitraukusią Hotą SC, iš 19-kos r. turi 12 tšk. ir įvarčių 45-63 (10. vieta).

Be sekmadienio rungtynių, mūsiškiams dar yra likę žaisti su Newark SC ir Elizabeth SC (abu kartu savo aikštėje).

PAŠTO ŽENKLAI

New Yorke leidžiamas mėnesinis žurnalas Night and Day viename savo numerių per du puslapiu buvo atspausdinęs iliustruotą reportažą apie sportinius pašto ženklus. Pažymėta, jog JAV šioj srity yra atsilikę. Iš 19-kos valstybių 51-no pašto ženklo, kurių paveikslai panaudoti reportaže, daugiausia pavyzdžių randame iš Nikaraguos — 7 ir Jugoslavijos — 5. Lietuvą atstovauja du pašto ženklai iš tautinių olimpinių žaidimų (1938 m., Kaune) ir vienas pavyzdys iš serijos, skirtos III-sioms Europos krepšinio pirmenybėms (1939 m. gegužės 21-28 d., Kaune).

Iš JAV tėra duoti du pavyzdžiai 1932 m. laidos p. ž., vaizduojąs slidininką ir skirtas olimpiniams žiemos žaidimams Lake Placid ir 1939 m. tricentinis p. ž. beisbolo šimtmečiui atžymėti.

Suprantama, šiam reportaže nėra atspausdinti visi pašto ženklai kad ir iš JAV. Pvz., sporto mėgėjai prisimena p. ž., skirtą 1932 m. olimpiniams žaidimams Los Angeles. O.

ŠACHMATAI

1953 m. New Yorko lietuvių pirmenybėse trys žaidikai: Malinauskas, Šukys, Paškevičius surinko po 6 tšk. (iš 8 p.). Šis trejetukas, tarpusavy žaisdamas kiekvienas su kiekvienu po dvejas partijas, turės išaiškinti, kad atiteks pirmosios vietos. Pirmose tokiose papildomose rungtynėse Malinauskas (j) įveikė Šukį (b).

Tolesnė padėtis lentelėj: Staknys 5½ tšk., Kulpavičius 4 tšk., Merkevičius, Trojanas — po 3½ tšk., 8. Vilpišauskas 1 tšk., 9. Landsbergis ½ tšk.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas

Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.

Audeklu dengtas	nuo $95
Ąžuolinis	nuo $250
Mahagoni med.	nuo $495
Metaliniai	nuo $385

Nemokama už koplyčią

Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 6-6438
M. and Z. Auto Collision Works
Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d-vė
BODIES & FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE AUTO PAINTING — DUCO REFINISHING
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai
TEPIMAS IR POLIARAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžningai
1506-16 MYRTLE AVENUE
Bet. Gates Ave. and Linden St.
J. MALDUTIS
Z. ZALIAUSKAS
BROOKLYN, N. Y.

LATVĖ ADVOKATĖ
DR. JUR. SOPHIE BERZINS
Praktikavo Baltijos valstybėse, Vokietijoje ir dabar — Amerikoje. Taip pat padeda lietuviams, reikalingiems teisinių patarimų.
245 LENOX RD., BROOKLYN 26, N. Y.
ULster 6-4938

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld., Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

ANNA'S BEAUTY SALON
ANNA SEEBERG, sav. estų tautietė
Patarnavimas sąžiningas.
Tarpe 51 ir 52 St., New York 22, N. Y.
(Viš IRT Lexington Subway 51 St. Stoties)
Plaukų garbiniavimas $7.50 ir daugiau. Papuošimas antakių ir blakstienų.
581 Lexington Ave., New York City
Telefonas PL 3-5267

Telefonas: EVergreen 7-7411
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

HENRY J. WONSON
(Vencevičius)
GENERAL INSURANCE
Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.
536 JAFFREY COURT, Brooklyn 35, N. Y., NI. 8-6222
189 MONTAGUE ST., Brooklyn, N. Y., TR. 5-5796

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS
NAUJAI ĮRENGTA KOPLYČIA
22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.
Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE
Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.
Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.
Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.
Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.
CAPPIELLO KRAUTUVĖ
706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodę šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

ETTORE GALENO, Inc.
7954 METROPOLITAN AVENUE
MIDDLE VILLAGE 79, N. Y.
(Prie Šv. Jono kapų)

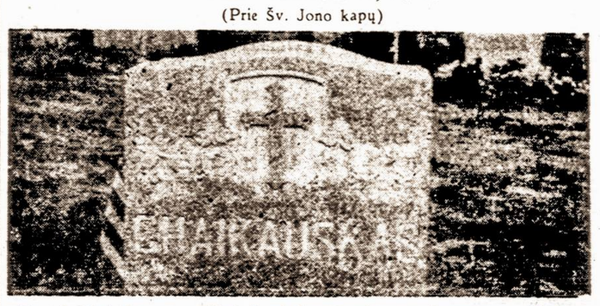

Paminklai ir nauzoliejai statomi visuose kapuose. Atdara kasdien, įskaitant sekmadienius ir šentadienius.
Sutaupysite, pirkdami tiesiog iš gamintojų.
Tel. DA 6-2356

Gyvoji Jėzaus Kristaus Bažnyčia
543 LEONARD ST., BROOKLYN, N. Y.
Maldos už ligonius kiekvieną sekmadienį, 3 v. p. p. Apaštalų darbai, 2-37. Kaip jie tai girdėjo? Tai plaukė jiems per širdis, ir tarė Petrui ir kitiems apaštalams: Mylimi broliai, ką mes turime daryti? 2-38. Petras tarė: atgailaukite ir krikštyjitės Jėzaus Kristaus vardu. Yra nuodėmių atleidimas — gausite Šventos Dvasios dovaną. Lietuviškos giesmės. Pamokslininkas D. Diškevičius kviečia visus atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Buvęs Rygos moteriškų kailinių siuvėjas
siūlo aukštos kokybės kailinių, kuriems medžiagą paruošia savo dirbtuvėje ir siuva moderniškai.
Moterims kailiniai urmo kainomis. Taip pat pertaisome iš senų į naujausius modelius. Patarnavimas sąžiningas.
ALEX DIMANTS
240 W. 29th ST. NEW YORK 1, N. Y.
Patogumui, prieš apsilankant prašome paskambinti LA 4-8298. Darbo valandos 8-10 iš ryto ir 3-6 v. p. p. Šeštadieniais nuo 8 iki 3 val. p. p.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės priistatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

Lietuviai advokatai
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7-7083
WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y
JAmaica 6-7272
ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067
ANTHONY J. WESLAN
(VIŽLANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
MAin 5-1260

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

S. P. Zubavičius
INCOME TAX. REAL ESTATE
111 AINSLIE STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonai:
EVergreen 4-3049 ir
WEstfield 2-7174-J

Anne M. Sabliskas
Pirmoji Lietuvaitė
CHIROPRAKTORĖ
Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v.
ir pagal susitarimą
902 BELMONT AVENUE,
Brooklyn 8, N. Y.
APlegate 7-4236

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
108-07 LIBERTY AVE.,
Richmond Hill, N. Y.
VI 8-2239

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUŠKEVICIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų ir lapų ji yra vartojama nuo visokių nerviškų ligų ir nerviškų galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — išvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $3.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.
Prisiunčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY,
South Boston 27, Mass.

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas ir kiti to komiteto nariai dalyvaus lietuvių studentų suvažiavimo posėdžiuose.

E. Katilienė, vienybietė iš Belmar, N. J., neseniai ištekėjo už kitataučio (neteko sužinoti jo pavardės) ir medaus mėnesiui išvyko aplink pasaulį.

Vysk. V. Brizgys iš New Yorko išvyko į Chicagą.

Sue Griškaitė, dainininkė, kovo 15 d. turės savo koncertą, kuris įvyks Carnegie Recital Hall, New Yorke.

A. Devenienė, einanti Balfo pirmininko pareigas, organizacijos reikalais lankėsi New Yorke.

V. Bacevičius, pianistas, tik dabar patyrė, kad praeitų metų gruodžio 22 d. Lietuvoje mirė jo tėvas Vincas Bacevičius, ilgametis mokytojas.

Antanas Lukšis, mūsų kores pondentas Amsterdam, N. Y., buvo atvykęs aplankyti draugų New Yorke.

Jonas Mašiotas, pedagogas, aušrininko Prano Mašioto sūnus, sausio 28 d. mirė širdies liga Chicagoje. Velionis buvo keleto vadovėlių autorius. Bendradarbiavo Vienybėje.

Jonas Giedris artimas Vienybės agento brooklyniečio Jono Krunklio giminaitis Chicagoje, sunkiai sužeistas darbovietėje ir šiuo metu guli ligoninėje.

J. Tamulynas, ilgametis Vienybės skaitytojas Cambridge, Mass., mirė sausio 24 d. Liko žmona, trys sūnūs ir dvi dukterys.

A. S. Trečiokas, stipraus šalčio kankinamas, buvo priverstas išgulėti lovoje apie savaitę laiko.

M. Buividienės, kaip Alliance kabareto šeimininkės, paveikslai andai buvo įdėti Daily Mirror dienraštyje.

Kan. K. B. Končius, Balfo pirm., gydytojų teigimu turės pasilikti ligoninėje apie 6 savaites.

A. Citavičius, ilgametis Vienybės skaitytojas Woodhaven, N. Y., mirė sausio 19 d. Palaidotas sausio 23 d. Liko žmona Ona, sūnūs, Albinas ir Antanas ir du anūkai. Velionis Antanas buvo 64 metų amžiaus. Laidojo Šalinskas.

Juozas Ginkus praneša, kad Valantine Dienos proga šiemet jo saldainių krautuvėje esąs nepaprastai didelis dovanų pasirinkimas.

Aldona Lasauskienė, neseneі su šeima atvykusi iš Australijos, užsiprenumeravo Vienybę.

Giedrė Zaunūtė, studijuojanti chemiją New Yorke, aktyviai dirba studentų suvažiavimo rengimo komisijoje.

Polyna Stoškūtė vasario 9 dainavo Kanadoje Toronto Simfoninio orkestro koncerte.

Pagerbė Trečiokus

Pereitą šeštadienį Albino ir Ievos Trečiokų namuose, Newark, N. J., gražioje puotoje pagerbti šeimininkai Albinas ir Ieva Trečiokai, jų vedybinio gyvenimo 30-ties metų sukakties proga.

Puotoj dalyvavo: Ievos sesuo Ona su vyru Edward Lawson iš New Yorko, Albino brolis Kazys su žmona Genovaite, sūnus Albinas su žmona Aldona Trečiokiene-Valaityte, iš Washington, D. C., jaunosios Aldonos Trečiokienės tėvai Jonas ir Ona Valaičiai ilgamečiai Trečiokų prieteliai, visuomenės veikėjai vienybiečiai Petruliai, Pakniai, Lelešiai, Gudai, Norušiai, Budreckiai, Kralikauskas, Boreikienė, Žiugždienė, Diliai, adv. Paulis su žmona, Garoliai, Giedrikai, Šišai, Putinai ir kiti.

Puotos dalyviai prisiminė Trečiokų ilgų metų visuomeninę veiklą ir jų nuopelnus. Beja, Albinas Trečiokas ir puotos metu sirgo gripu.

Trečiokai gavo daug sveikinimų ir raštu. **J. V.**

ŽMOGUS, KURIO NEGALIMA PAMIRŠTI

Petras Atkočaitis

Praeitų metų vasario 5 d. New Yorke mirė Petras Atkočaitis. Žinia apie šio lietuvio mirtį buvo liūdnai sutikta visų jo bendradarbių, draugų ir pažįstamų. Visi didesnieji lietuvių laikraščiai pranešė apie šio garbingo lietuvio nuopelnus ir plačiai parašė apie jo gyvenimą. Lietuvių visuomenė, ypač New Yorke, jo apgailestavo, visi liudėjo, netekę tauraus lietuvio.

Praėjo metai, bet velionio Petro vardas vis dar prisimenamas. Velionis gimė Būtaičių kaime, Eržvilko valsčiuje — Lietuvoje. Atvykęs į Ameriką, jis visą laiką gyveno Brooklyne, vėliau Richmond Hill, kur netoli savo namų, vienoje ligoninėje, baigė paskutinias savo gyvenimo dienas.

Velionis Petras, kaip ir daugelis kitų, atvykęs į šį kraštą, nerado sau kelio kloto gėlėmis. Jis vargo, dirbo iki įsteigė biznį — didžiulę siuvyklą, kurioje ir dabar daugumoje dirba lietuviai. Jo švelnų, ramų būdą nesudrumstė ir kietas Amerikos biznio gyvenimas. Jis nemokėjo būti piktas. Su kiekvienu velionis buvo malonus. Ir sunkiausiose savo gyvenimo valandose Petras neišeisdavo. Jis buvo visada ramus, teisus ir teisingas. Jei velionis būdavo nepatenkintas, jis to neparodydavo. Retas kas iš jo bendradarbių gali pamiršti jo žodžius: —"gerai, gerai, o ką jau dabar gali daryti".

Lietuvių gyvenime jis dalyvavo visur, kur tik galėdavo. Rėmė visas lietuviškas pastangas. Tais pačiais keliais eina ir sūnus Jonas, paveldėjęs tėvo sukurtą įmonę.

Su širdgėla minime šio tauraus lietuvio mirties metinės. O ką jau bekalbėti apie našlę, sūnų, marčią ir anūkę... **V. B.**

ŠVIESIEČIAI ĮDOMAUJASI LIETUVOS LAISVINIMO VEIKSNIŲ KLAUSIMAIS

Augdamas narių skaičiumi, "Šviesos" Sambūrio N. Yorko Skyrius, visomis kryptimis plečia ir vysto savo veiklą. Tai ypatingai gražiai patvirtina sausio 31 d. įvykęs visuotinas skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo virš 80 skyriaus narių ir artimų bičiulių.

Šviesos Sambūrio vienas pagrindinių uždavinių yra skatinti savo narius ir bendrai jaunesnę lietuvių visuomenės dalį laisvu svarstymu ir brolišku pažinimu susidaryti savo aiškią nuomonę, lygiagrečiai gerbiant kito nusistatymą, nes pagaliau ir klaidinga nuomonė yra geriau už jokios nuomonės neturėjimą, ypatingai klausimais, kurie kiekvienam lietuviui turėtų būti artimi.

Šiuo atveju Šviesos N. Yorko Skyriaus tikslas buvo duoti progos savo nariams iš tikrų šaltinių susidaryti bešališką, bei nuoseklų VLIKo ir Lietuvos pasiuntinių santykių vystymosi vaizdą. Tuo tikslu Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas p. V Sidzikauskas buvo pakviestas padaryti apžvalgą tema "Lietuvos Laisvinimo veiksniai".

Neliečiant paskaitos smulkmenų, tenka pabrėžti, kad, diskusijos dėl prelegento minčių buvo gyvos, rimtos ir konstruktyvios.

"Šviesos" skyriaus visuomeninės sekcijos ribose šių ir panašių klausimų svarstymas ir diskusijos planuojama tęsti ir toliau.

Buvo taip pat demonstruojamos, dėka J. Meko, slidinėjimo filmos, tikslu populiarinti šį nepamainomą žiemos sportą. Numatoma suruošti 2-jų dienų slidžių iškylą.

Susirinkimas baigtas jaukiu, šeimyniškuu pobūviu su šokiais.

Pagerbimo puota Zorlandų sūnui

Praeitą šeštadienį, sausio 30 d., Piliečių Klubo salėje, Brooklyne, AMVETS surengė pagerbimo puotą seržantui Paul Zorlandui, neseniai grįžusiam iš Korėjos ir dalyvavusiam prezidento Eisenhowerio inauguracijos garbės sargyboje Washingtone. Ta proga buvo pagerbti ir kiti Korėjos karo veteranai.

Reikia pasakyti, kad puota buvo sekminga. Publikos buvo pilna salė. Svečiai buvo vaišinami ne tik gerais valgiais, bet ir gėrimais. Vakarui vadovavo A. Linkus, posto komanderis. Kalbėjo Karvelis, Stukas, Tysliava, adv. Michelsonas ir keletas svečių kitataučių. Taip pat trumpai kalbėjo garbės svečias seržantas Paul Zorlandas ir jo tėveliai.

Paul Zorland, Sr. yra žinomas siuvėjų kontraktorius Brooklyne.

Puotai pasibaigus, viršutinėje klubo salėje įvyko šokiai, kurie tęsėsi iki vidurnakčio.

PARDAVIMAI

Buvęs namų prižiūrėtojas turi daugel įvairių prie namų reikalingų dalykų. Tai gera proga namų savininkams įsigyti už labai prieinamą kainą: dėl plumberių įvairių brassinių ir galvanizuotų dalykų visai naujų toilet sėdynių, 10 gal. dažų ir visai naują "paint mixer". Ir daugelį kitokių dalykėlių, kurie čia neįmanoma išvardinti. Taigi, kam tokie daiktai reikalingi, prašau kreiptis šeštadieniais ir sekmadieniais šiuo adresu 1814 E. 19th Street, Brooklyn 19, N. Y. Važiuoti: Brighton Line Subway iki stoties Kings Highway, atėję paskambinkit superintendent skambutį.

Prel. J. Balkūnas šį šeštadienį studentų suvažiavime sveikins Pasaulio Bendruomenės vardu, gi kun. Pikturna atliks suvažiavimo invokaciją.

Aldona Trečiokienė, buvusi Valaitytė, kuri su vyru gyvena Washingtone, keletą dienų viešėjo pas tėvus Brooklyne.

Vasario mėn. 7 d., 3 val. p. p. BALFo patalpose, 195 Grand St., Brooklyne, įvyks lietuvių teisininkų draugijos New Yorko skyriaus metinis susirinkimas. Darbų tvarkoje — valdybos pranešimas, valdybos kontrolės komisijos ir atstovų į visuotiną draugijos suvažiavimą rinkimai bei einamieji skyriaus reikalai.

Mūsų Gerbiamam Klebonui
kun. **PETRUI DAGIUI**
ir Tarybos nariui **JONUI DAGIUI**,
skausmo valandoje, jų mylimai motinai mirus,
reiškiame nuoširdžią užuojautą

New Yorko Evangelikų Reformatų Bažnyčios Taryba

Aukos Vienybės Popierio Fondui

John Pustell, New Britain, Conn.	$25.00
J. Norušis, Elizabeth, N. J.	5.00
A. Bruškevičius, Sudbury, Kanada	4.00
A. Vilkaitis, Cleveland, Ohio.	2.00
J. Michalkevičienė, Poughkeepsie, N. Y.	2.00
L. Točionis, Brooklyn, N. Y.	2.00
J. Bubnelis, Brooklyn, N. Y.	1.00
J. Dragaišius, W. Roxbury, Mass.	1.00
L. Ramančionis, Brooklyn, N. Y.	1.00
P. Sharry, Brooklyn, N. Y.	1.00
J. Penikas, Maspeth, N. Y.	1.00
I. Just, Bronx, N. Y.	1.00
M. Tamašauskienė, Maspeth, N. Y.	1.00
T. Cirkelis, Woodhaven, N. Y.	1.00
A. Černiauskas, Brooklyn, N. Y.	1.00

MIRĖ

Mary Karizienė, 48 m. amžiaus, gyvenusi 745 Knickerbocker Ave. Brooklyne, mirė sausio 25 d. Palaidota sausio 28 d. Liko vyras Leonas, duktė Virginia, dvi seserys ir brolis.

Juozas Butka, 60 metų amžiaus, gyvenęs 592 Leonard St. Brooklyne, mirė sausio 25 d. Palaidotas sausio 28 d. Liko keturi sūnūs ir duktė.

Viktorija Lietuvnikienė, 65 metų amžiaus, gyvenusi 182 Bedford Ave. Brooklyne, mirė sausio 30 d. Palaidota vasario 2 d. Liko sūnus Edvardas, duktė Olga ir keletas anūkų.

Jurgis, Strungis, 75 metų amžiaus, gyvenęs 370 Hooper St. Brooklyne, mirė vasario 1 d. Palaidotas vasario 5 d. Liko duktė Marija, sūnūs Jonas ir Jurgis ir trys anūkai.

Matas Mulevičius, 65 metų amžiaus, mirė sausio 31 d. Palaidotas vas. 4 d. Liko žmona Veronika ir sūnus Juozas. Velionis kilęs iš Ukmergės apskr. į šią šalį atvykęs 1905 m.

Mirusiųjų laidotuvių apeigomis rūpinosi Juozas Garšva.

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV New Yorko Skyrius
ŠEŠTADIENĮ, VASARIO 7 D.
ALLIANCE HALL, 195 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
studentų suvažiavimo proga rengia
MENO VAKARĄ — PASILINKSMINIMĄ
PROGRAMOJE — rinktinės studentų meno pajėgos iš įvairių JAV vietovių: fogoto ir piano solo, feljetonai—humoristika, solo dainos ir New Yorko Skautų Vyčių Oktetas, vad. muz. M. Liuberskio.
Visas vakaro pelnas skiriamas STUDENTŲ ŠALPOS FONDUI
Pradžia 6 v. v. Įėjimas 1.50 dol. Po programos šokiai.

58-tas METINIS
BALIUS
ŠV. JURGIO DRAUGYSTĖS
Šeštadienį, Vasario 14, 1953
LIETUVIŲ PIL. KLUBO SALĖJE.
280 Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Pradžia 6:30 v. v.
ŠOKIAMS GROS GERAS ORKESTRAS
Įžanga 75 c. KVIEČIA KOMITETAS

IŠKILMINGAS
Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo
35 METŲ SUKAKTIES
MINĖJIMAS
SEKMADIENĮ, VASARIO 15 D.
WEBSTER HALL, 11th St. ir 3rd Avenue
New York, N. Y. Pradžia 4 val. po pietų
Koncerto programoje:
ALGIRDAS BRAZIS, Metropolitan operos artistas
Akompanistas — MROZINSKAS
APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORAS, Paul Sakui vad.
KALBĖS:
ADV. ANTANAS A. OLIS
Amerikos Lietuvių Tarybos Vicepirm.
CHARLES KERSTEN, JAV Kongreso narys
Šokiams gros JOSEPH F. THOMAS orkestras
Bilietų kainos: $2.00 ir $1.50
Rengia NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

VALENTINE DIENOS PROGA
Jūs negalite neapdovanoti savo artimųjų
Bet atsiminkite, kad tik Ginkų Saldainių Krautuvėje Jus rasite didžiausią dovanų pasirinkimą.
ĮVAIRAUS DIDUMO ŠIRDIES PAVIDALO SALDAINIAI
KAINOS NUO $5.00 IKI $25.00
GINKŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
495 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EV. 4-9293

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate **2½%** A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25 to $10.000
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
KABARETAS
Baras, Restoranas, Salė

VYT. BELECKAS, savininkas
Šokiai kiekvieną šeštadienį grojant "Nakties Pelėdų" orkestrui
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

NAUJAI ATIDARYTAS
JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

KVIEČIAMI APLANKYTI NAUJAI ATIDARYTĄ
PALANGOS RESTORANĄ
(Restaurant Corp. Palanga)
ŠVIEŽIAS MAISTAS. LIETUVIŠKI PATIEKALAI.
337 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. UL 8-7821

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street Tel.: REgent 4-0257 BUtterfield 8-0561
Nuo vasario 6 iki 12 d.
PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE
"DER VERKAUFTER GROSSVATER"
Su Josef Eichleim — Oskar Sima — Winnie Markus — Efise Aulinger Erna Fentsch — Wastl Witt
"SOLISTIN ANNA ALT"
Su Anneliese Uhling — Eugen Klopfer — Ursula Grabley — Will Quadflig — Emil Lohkamp — Georg Thomalla
NAUJAUSIA SAVAITĖS APŽVALGA.